

MISSZIÓI MAGAZIN

'99/2

„Maradj velünk, mert...”

A tudatlanság ellen

„Nem szeretnénk, testvéreink, ha tudatlanok lennétek az elhunytak felől, és hogy szomorkodjatok, mint a többiek, akiknek nincs reménységük. Mert ahogyan hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadt, úgy bizonyos az is, hogy Isten az elhunytakat is előhossa Jézus által, vele együtt.” (1 Thess 4,13-14)

Az utóbbi időben sokat gondoltam a fenti ígére. A busztra-gédiával induló újesztendő mindnyájunk figyelmét az örök, nagy kérdések felé fordította. A „miért”-ek, a „hogyan enged-heti”-k nem csak a közvetlenül érintettekől tör-nek elő ilyenkor, hanem, valljuk be: mindnyájunk-ban megfogalmazódnak saját és szereteink sorsá-val kapcsolatban. Van-e válasz, van-e reménység, amely erőt vesz a kétségeken és a csüggedésen? Hol nyissuk fel, választ keresve, a Szentírást?

Az első thesszalonikai levél valószínűleg Pál legrégebbi levele, még húsz év sem telt el Jézus földi működése óta. A címzett gyülekezet abban re-ménykedett, hogy minden tagja megéri Jézus visz-szajövetelét. Amikor azonban többen meghaltak közülük, szomorkodni kezdtek amiatt, hogy az el-hunytak már nem fognak részesülni az Úr dicsősé-gében. Bár a görögök, „a többiek”, „a pogányok” hittek a lélek halhatatlanságában, Pál ezt nagyon halvány, bizonytalan re-ménységnek látta, amely mintha nem is létezne, amely a tudat-lansággal egyenlő.

Bibliafordításunk némileg tompítva adja vissza az eredeti értelmét, amely így hangzik: „Nem akarom, testvéreim, hogy tudatlanok legyetek...” Igénk minden korabeli és mai tudatlan-sággal szemben a keresztyénység semmi máshoz nem hasonlít-ható üzenetére emlékeztet: „Mert ahogyan hisszük, hogy Jézus meghalt és feltámadt, úgy bizonyos az is, hogy Isten az el-

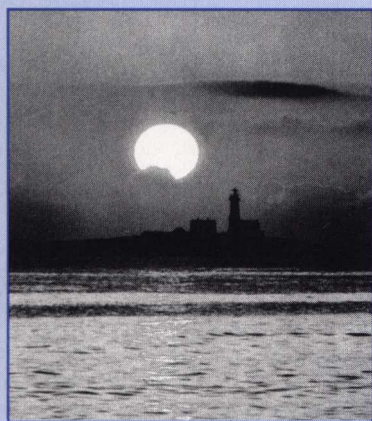
hunytakat is előhossa Jézus által, vele együtt.” A keresztyén misszió sohasem mondhat le ennek hirdetéséről. Pált persze ki-nevették Athénben, amikor Jézus és a halottak feltámadására tért (ApCsel 17,32) -, hasonló reakcióval minden korban szá-molnunk kell.

Ugyanakkor mégis népszerűek a reménységpótlékok. A halálközeli élmények kutatása évtizedek óta vonzza a közönsé-get. Így például a közelmúltban a *Frei-dosszié* egyik adásában láhattuk, hogy az amerikai légierő egy főtisztje a szokásosnál is vállalkozóbb szellemű pilótákat forgat nagy sebességgel 15-20 másodpercig, akik azután beszámolnak arról, hogy mit tapasztaltak „odaát”. Valószínű, hogy a halálközeli élmények (alagút, fény, végtelen nyugalom stb.) sok vallás-nak a túlvilágról szóló tanításaira hatással voltak. Ezek részesei azonban legfeljebb sűrölják, de nem lépik át élet és halál határát, így a túlvilágnak sem lehetnek „kézzelfogható” bizonyítékai.

Mindenféle reménységpótlékkal szemben a ke-resztyén hit ma is Jézus Krisztus egyszeri és meg-ismételhetetlen feltámadásán nyugszik. Elsőként

az apostolok, de sokan mások is hirdették, akik Jézust földi éle-tében is ismerték. A feltámadás tanúi akartak lenni (ApCsel 1,22), mert ez a legnagyobb üzenet, amelyet Isten adott. Azzal a Krisztussal, aki vállalta a tökéletes vértanúságot, önatadást, áldozatot. Atyánk konkrét eseménnyel, segítséggel világította meg az emberi élet legsötétebb pontját, amely különben az egész életet homályba borítja. Ezért jogunk és kötelességünk az élet győzelméről beszélni. Úgy beszélni, úgy élni, mint akik e reménység birtokában a mostani életnek is örülnek.

Dr. Szentpétery Péter

„Maradj velünk, mert...”

Címlapfotónk a feltámadott Jézussal találkozó emmausi tanítványok kérését juttathatja eszünkbe: „Maradj velünk, mert esteledik, a nap is lehanyatlott már!” Ez a kérés ih-lette Löhe Vilmosnak, a bajor kül- és belmisszió atyjának ma is aktuális imádságát:

„Maradj velünk, Urunk, mert esteledik, és a nap aláhanyatlott. Maradj velünk a nap alkonyán, az élet alkonyán, a világ alkonyán. Maradj velünk kegyelmeddel és jóságod-dal, szent igéddel és szentségeddel, vigasztalásoddal és áldásoddal. Maradj velünk, ha ránk borul a szenvedés és a nyomorúság éjszakája, a kételkedés és a kísértés éjszakája, a kínos halál éjszakája. Maradj velünk és minden híveddel most és örökké. Ámen.”

Missziói Magazin: az Evangélikus Missziói Központ kéthavonta megjelenő folyóirata ❖ 4. évfolyam 1. szám ❖ A Szerkesztőség címe: 1164 Budapest, Batthyány Ilona u. 38-40. – levelezési cím: 1656 Budapest, Pf. 22 – Tel / fax: 400 3057 – e-mail: evmis@mail.mata.vu ❖ ISSN 1419-1563 ❖ felelős szerkesztő és kiadó: Gáncs Péter, szerkesztő: Kóháti Dorottya, szerkesztőbizottság: Bácskai Károly, Bencze Imre, Szentpétery Mariann, Szeverényi János ❖ készült a Plantin Kft nyomdájában, tipográfus: Rezessy Szabolcs

„Nem halt meg, csak alszik...”

Feltámadhatnak-e „halálra ítélt” gyülekezeteink?!

A fenti élet-halál kérdésre kerestünk választ egyházunk egyik legkeletibb gyülekezetében, Kisvárdán. Megfordítható-e a gyülekezetek fogyása, sorvadása? Van-e visszaút a „klinikai halál” állapotából? Hol szabad feladni a munkát, a múltból örökölt épületeket, és hol kell ragaszkodni az evangélikus jelenléthez és szolgálathoz? Van-e „stratégiai” fel nem adható evangélikus „végyarak”? Talán néhány kérdésre segít választ találni az alábbi riport-összeállítás.

1992 óta Kisvárdán, 64 településsel együtt (még leírni is sok...), a nyírszöllősi lelkész, Gyórfi Mihály körzete. Először őt kérdeztük: mikor, hogyan indult el ez az izgalmas, sok tekintetben modellértékű gyülekezet-újra-élesztési kísérlet.

Kisvárdán 1976 óta nincsen helyben evangélikus lelkész, a parókiát is eladták. 1992-ben alakult gyülekezetünkben egy imaközösség többek között azzal a céllal, hogy imádságban hordozzuk a kisvárdai gyülekezet újra-élesztésének ügyét. Célunk volt, hogy találjunk valakit, akit függetleníteni lehet erre a missziói szolgálatra. Az ehhez szükséges anyagi bázist gyülekezetünk *Filadelfia Alapítványa* igyekezett előteremteni, többek között egy amerikai testvérgyülekezetünk támogatásával.

Gondolom, az anyagiak mellett a misszió szemlélyi feltételeinek megteremtése sem volt könnyű feladat. Milyen felkészítést és kiküldést kaptak ehhez az úttörő munkához a szolgálatba indulók?

1998-ban Nagy Miklós presbiterünk vállalta, hogy családjával Kisvárdára költözik és elkezd a missziót. Előtte elvégezte gyülekezetünk tanítványképző tanfolyamát, melynek tananyaga a Biblia tanulmányozásából állt, valamint az örömhír átadásának technikai, módszertani kérdéseit is felölelte. Egyházunk

Gyórfi Mihály nyírszöllősi lelkész

törvénye szerint a szolgálatba való kiküldés meghatározott időre az egyházközösség presbiteriumának joga és feladata. Miklós megbízása tíz évre szól. Úgy gondoljuk, ennyi idő megmutatja majd: készítette-e az Úr helyet számunkra Kisvárdán? Anyagiak tekintetében

úgy tervezzük, hogy öt évig 100 %-ban fedezzük a költségeket, majd utána évről évre 20 %-kal csökkentjük a támogatást, remélve, hogy a gyülekezet fokozatosan a saját lábára tud majd állni. Ha ez nem történik meg, az egyértelmű visszajelzés, hogy a munkát abba kell hagyni...

Nagy Miklós világi állását, nyíregyházi lakását, egzisztenciáját adta föl ezért a missziói kísérletért. Mi indította erre?

Már évekkel ezelőtt volt Istennek egy olyan megszólítása az életemben, hogy a helyemen szeretne látni feleségemmel együtt. Figyelve a gyülekezetben kialakuló szolgálati lehetőségeket, megfogalmazódott a szívemben, hogy talán a miénk lehet ez az induló szolgálat Kisvárdán. Mindezt megosztva feleségemmel csaknem három év kellett ahhoz, hogy igent tudjunk mondani a gyülekezet kiküldésére, meglátva benne az Úr akaratát, parancsát...

Milyen konkrét lépései vannak egy ilyen gyülekezet-újraélesztési misszionának?

A szolgálatot az emberek felkutatásával kezdjük régi címlisták alapján. Egyre többen járnak szívükben vágyakozással alkalmainkra... Elindultunk a fiatalok felé is. Az iskolákban, minden osztályban tartunk hitoktatást az érdeklődő gyermekeknek, váltakozó létszámmal.

Egyre több 14 év feletti fiatallal is sikerül kapcsolatba kerülnünk, számukra szeretnénk a közeljövőben rendszeres ifjúsági alkalmakat indítani. S végül úgy látom, hogy lassan eljön annak is az ideje, hogy elinduljunk a környező falvak felé is.

Hogyan élte meg ezt a nagy váltást a feleség, három gyermek édesanyja?

Eleinte elég nehezen... Bennem is sok gyötrődés és vívódás volt. Félttem többek között az anyagiaktól is, hogy miként fogunk

megélni, hol fogunk lakni... De végül az Úr engem is felkészített, hogy itt a helyem, és támogatnom kell a férjem szolgálatát.

Milyen szolgálati lehetőségek nyílnak a feleség számára?

Elsősorban a hitoktatásban segédkezem két iskolában, akad bőven pozitív és negatív élmény egyaránt... Volt már, hogy az isten-

Nagy Miklós és felesége szolgálatba indítása

tiszteletlen kellett szolgálnom, de különösen a látogatásban igyekszem férjem segítségére lenni.

Ellátogattunk a gyülekezet szerda esti bibliórájára is, ahol a zord időjárás ellenére közel harmincan jöttünk össze éneklő, együtt imádkozó, az igéről eleven megbeszélést folytató közösségben. Az alkalom után Dobos Józsefné tanárnő így értékelte a Kisvárdán folyó missziói kísérletet:

Hálát adhatunk Istennek azért a csodáért, amit a legutóbbi időben véghezvitt. Ennek kézzelfogható jele ez a kis gyülekezet, amely sokáig kallódott vezető nélkül. Most végre olyan lelki vezetőre találtunk, aki szívvel-lélekkel dolgozik, és azon van, hogy ez a gyülekezet egyre erősödjön, és az Úr útján járjon...

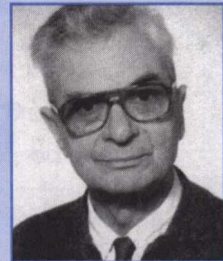
Lehet, hogy a bevezetőben felvetett súlyos kérdések részben nyitva maradtak. De az biztos, hogy Kisvárdán valami elkezdődött: csendesen, alázatosan, nem a látványos, gyors sikerek ígéréteivel... Kisvárdán valami elkezdődött, amiért jó lenne, ha minél többen tudnánk rendszeresen imádkozni. Kisvárdán valami elkezdődött, aminek reméljük, lesz máshol is folytatása!

Gáncs Péter

„A névtelenek missziójának ideje...”

A MISSZIÓ LENDÜLETE AZ ELSŐ SZÁZADOKBAN

„Csak tisztelettel és csodálattal lehet figyelni, milyen gyorsan terjedt az evangélium a Római Birodalomban, illetve a határokon túl is” – írja egy missziótörténész. Nézzük ma ilyen tisztelettel és csodálattal a misszió első lendületét. Történészek arra is felhívják a figyelmet, hogy ennek bizonyos adottságai is voltak: a közös nyelv, a „pax romana”, a jól kiépített utak, és lehetne mindezt tovább sorolni.

De nézzük a lényegét: a lendületet. Szántó Konrád írja a „Katolikus Egyház története” című könyvében, hogy az egyházat tekintve az első század végéig tízezrekről, a második században már százazerekről beszélhetünk. A számítások alapján a harmadik században már 2-3 milliós volt az egyház, s a negyedik században a 60-70 milliós birodalom lakosságának mintegy 10 %-a, vagyis 6-7 milliós egyházra gon-

Mi azonban tegyük fel a kérdést még egyszer: kik voltak ennek a nagy misszióknak a hordozói? Igaz, hogy kissé később, de meg kell említenünk egy Kelsos nevű embert, aki az ellenség szemével nézte a kereszténység terjedését. Ezt írja: „A takácsok és a vargák, ványolók magánházaikban a legnagyobb ostobasággal és műveltség híjával rendelkező embereket lesik meg... elhadják csodálatos dolgaikat...” Miért nem lehetne az evangélium ellenségének abban igazga, hogy egyszerű és névtelen emberek serege adta tovább az evangéliumot? Miért ne adnánk igazat abban neki, hogy a misszió ügye így terjedt szívtől szívig és háztól házig? Hiszem a már említett Eusebios is ezt írja a második században: „Ebben az időben sok keresztényt úgy átjárt a szent íge, hogy szenvedélyes vágyat éreztek a tökéletességre. Az első, amit

Ez a térkép az egyház legrégebbi tradíciója alapján készült, ahogyan az apostolok a missziói parancsot teljesítve indultak a szélrózsa minden irányába.

Megváltójuk iránti engedelmességéből tettek, eladták tulajdonaikat, szétosztották a szegények között. Aztán elhagyták házaikat és elkezdték az evangélisták munkáját, az volt a becsügvük, hogy a hit igéjét prédikálják azoknak, akik addig arról nem hallottak, s nekik a szent evangéliumi könyveket is közvetítették. Megelégedtek azzal, hogy a hit alapjait rakták le ezeknél az idegen embereknél, aztán választottak másokat, mint pásztorokat, átadták nekik a felelősséget azok épüléséért, akiket hitre vezettek. Ők pedig Isten segítségével és kegyelmével továbbmentek, más országokba és népek közé.”

dolhatunk. Kicsit leszűkítve, mindez háromszáz év alatt történt. Nem tudom, nem hiszem, hogy volt a misszióknak a történelem folyamán még egy ilyen és ekkora lendülete! Valóban „tiszteletet és csodálatot” ébreszt, különösen akkor, ha hozzávesszük, hogy ugyanezek a századok a szenvedés és az első nagy üldözés évszázadai is voltak. Ez az idő a misszió és a szenvedés ideje volt együtt.

Kik voltak ennek a misszióknak a hordozói? Szeretném ebből a szempontból Eusebioszt, az első nagy egyháztörténelem íróját idézni, ha nem is szó szerint. Az ő felsorolása alapján rajzolódik ki a tanítványok, apostolok mozgása, az evangélium továbbvitelének iránya is. Eszerint: Tamás Párthiában (Eufrátesz és Indus között), András Scythiában, János Ázsiában dolgozott, Efezusban halt meg. Péter elvitte az evangéliumot Pontuszba, Bithiniába, Kappadóciába, végül Rómában fejjel lefelé feszítették – kérésére – keresztre. A továbbiak közül a „két Jakab” otthon maradv dolgozott, Fülöp Kisásziában hirdette az igét. Bertalan eljutott egészen Indiáig, Máttyás Etiópiába, Simon pedig Afrikába. Júdás-Tádé Palesztinában és Szíriában dolgozott. De nem szoltunk a nagy misszionáriusról még: Pál apostolról. Az ő missziói útjait talán mindenki ismeri, ő volt, aki Európába hozta át az evangéliumot, s ő is Rómában halt valószínűleg vértanúhalált. S még mindig adósai vagyunk annak a sok munkatársnak (Márk, Barnabás, Lukács, stb.) akik Pállal, olykor függetlenül is hirdették az igét, utaztak. Érdemes volna egyszer Pál leveleit abból a szempontból elolvasni: hány nevet említ ebben a szent szolgálatban, a misszió ügyében.

Nincs arra idő, hogy minden „nyomot” megemlítsünk arra nézve, hogyan indult el és hogyan terjedt az evangélium nyugati és keleti irányban a kiindulóléhelytől. Ez talán egy külön fejezet lehetne.

Lehet, hogy Eusebios kissé meg is szépítette a történetet, lehet, hogy az apostolok munkáját is beleértette a leírtaiba. De tény: ez az idő a „neveseken” túl a névtelenek missziójának ideje is volt. Csak így lehetett az egyház maroknyi népből többmilliósi egyházzá az akkor ismert világban.

Csodálattal és tisztelettel lehet figyelni az evangélium első útját a világban. Ez a mondat kiegészítésre szorul: csodálattal és tisztelettel kell feltekinteni az élő, feltámadott Úrra, a misszió Gazdájára és Hordozójára! S még egyet: kérni is szabad, tegye mai egyházát is ilyen missziói egyházzá, támassza fel minden keresztényben az élő hit és missziói felelősség tüzét!

Keveházi László

(Az Evangélikus Külmmissziói Egyesület közgyűlésén elhangzott előadásnak a szerző által készített összefoglalása)

Részletek Cyprianus (200-258) kathágói püspök és vértanú imádságából:

„...kérünk, hogy minket a Te anyaszentegyházadban viragoznunk engedj. Mert neked mi meghajtjuk térdünket, meghajtjuk magunkat, úgy mint az angyalok, mártírok ezrei, apostoloknak és prófétáknak gyülekezetei énekelnek, dicséretet mondanak, menyieiek és földiek vallást tesznek.

Téged kérünk, örök, mindenható Úr Isten, adj minékünk tiszta szívet, jó erkölcsöt, ártatlanságot, igaz hitet, szent életet, józanságot, csendes lelkiismeretet, bátorságot az ördögnek és minden gonosz ellenségnek ellene...

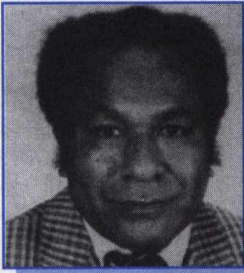
Uram, Jézus Krisztus, vigy át egyenes úton a Te kívánatos országodba, ahol az Atyával és Szentlélekkel élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Ámen.”

A Bajor Misszió lapjából fordítottuk az új pápua püspök, Wesley Kigasung nyilatkozatát, amely már címében is őszinte, elgondolkoztató kérdést vet föl:

Mi célból kellene még a tengerentúli egyházi közreműködők?

Szükségünk van férfiakra és nőkre mint szakemberekre, teológiai szemináriumaink hallgatóinak képzéséhez. Ha az egészségügyi szolgálatot nézzük, akkor azt látjuk, hogy kellene orvosok, akik a mi orvosainkkal és az ápoló-személyzettel együtt dolgoznak kórházainkban. A tengerentúli egyházakkal való együtt dolgozás egyházunk programjának keretében történik. Ez azt szolgálja, hogy itt az országban az egyházi munkát erősítsük.

onárius egy esperességben dolgozik, akkor azt mondják az emberek, hogy autója kell legyen, azért, hogy nekik szállítási lehetőségük legyen. Azután bekötőút is legyen a faluba és bolt, és az elektromos áramhoz generátor. De ez a magatartás oda vezet, hogy az emberek azt gondolják, hogy még a tengerentúli misszionáriusoktól füg-

günk. Nem fontolják meg azt, hogy valóban szükségük van-e misszionáriusra, csak az anyagi dolgokra néznek, amiket a misszionárius majd a faluba fog nekik vinni.

Ez a gondolkodás függővé tesz minket pápua-új-guineaiakat a tengerentúli misszionáriusokkal szemben, és így nem is gondolunk arra, hogy önerőnkől saját lábunkra álljunk. Ez viszont nem jó út arra, hogy egyházi munkát végezzünk. Nem mi magunk ítéljük meg a dolgokat és az egyház megerősödésével nem vesszük át a vezető szerepet. Nem vesszük át a vezető szerepet akkor sem, ha arról van szó, hogy az egyház munkáját továbbfejlesszük, mert még függünk azoktól, akik ezt teszik.

Önmagában és saját egyházi munkáiban kell hogy bízson az egyház és mérlegelnünk kell most a tengerentúli közreműködők kérdését: „*Ők kellene-e nekünk, vagy csak azon javak miatt kellene, amelyeket egyházunkba hoznak?*”

Fordította: Görög Zoltán

MISSZIÓI KÖRÖK

A KÜLMISSZIÓÉRT – Békéscsaba

Hazai egyházunkban sokfelé elevenednek missziói csoportok. Sorozatunkban azért mutatjuk be őket, hogy tanuljunk egymástól, példáink bátorítsanak másokat is. Ezúttal Rágyánszky Pálné a békéscsabai missziói kör életéről számol be

„Nálunk néhány évvel ezelőtt Kirsti Mauranen finn missziói igazgatónő látogatásával kapcsolatos külmissziói nap lelkesedése hívta létre a missziói közösséget. Akkor többen ébredtek rá arra, hogy Isten küldő parancsa őket is mozgósítja. Azóta hétfőnként általában 15-20 fő részvételével közösen imádkozunk és beszámolókat hallgatunk meg a misszió híreiből. Imádságunk tágabb ölelésű, hiszen gondolunk a gyermekekre, az eltávolodott fiatalokra, üldözöttekre, drogfüggő embertársainkra is többek között.

Kiemelkedő alkalmunk volt a fényképen is látható szeptemberi missziói nap, amikor dr. Bálint Zoltán maga számolt be élvezetesen és tanulságosan a pápua földön végzett szolgálatukról. Kétszáznál is többen hallgatták a diaképes előadást. Távoli földrész fiatal egyházának gondjai jöttek nagyon közel hozzánk.

Vannak testvéreink, akik fáslik kötésével segítik a lepramissziót. Ruhacsere-akciónk forintjainak bevételeivel pedig a teológusokat támogattuk.

Lelkiismeretünket nem hagyja nyugodni a nagyarányú elvilágiasodás környezetünkben. Ezért igyekszünk felkeresni az elhanyagolt egyháztagokat, és szeretnénk a misszió ügyét kivinni a templom falain túlra is...”

Kül- és rádiómissziós konferencia
Piliscsaba, 1999. júl. 7-10-ig
Jelentkezési cím:
Külmissziói Egyesület,
1085 Bp. Üllői út 24.

Seija Kuronen, Marseille-ben, arabok közt dolgozó finn misszionárius testvérünk köszöni, hogy az MM Olvasói

közül is sokan hordozzák imádságban életét, munkáját.

Örömmel tudósít arról,

- ✓ hogy a francia evangélikus püspök bensőséges látogatást tett náluk
- ✓ hogy több arab fiatal elhozta barátját is a bibliaóra
- ✓ hogy jól sikerült a misszionáriusok évi találkozója

Kéri további imáinkat:

- ✓ az áprilisi bibliatanfolyamért
- ✓ a bibliakör új tagjáért
- ✓ a női csoportjuk tervezett finnországi látogatásáért

Seija végül megosztja velünk magánéletének örömét is: angliai útja alkalmával eljegyezték egymást Andrew Frears-szal. Isten áldását kérjük egymásra találásukra!

Új szolgálati lehetőséggel gazdagodtak a történelmi egyházak 1998 decemberétől. A képeletbeli nagy, közös karácsonyfa alatt egy ökumenikus repülőtéri kápolnát kaptunk ajándékba a frissen átadott, vadonatúj Ferihegy 2/B terminálon. Az emeleti szint egyik félreeső, csendes folyosójáról

nyíló – és a jól elhelyezett piktogramok (egy térdelő alak imára kulcsolt kézzel) segítségével könnyedén megközelíthető – kicsi helyiség mintha a béke, a megnyugvás szigete lenne a nyüzsgő repülőtérforgatagában. Berendezése modern, a vallásos szimbólumok csak jelzesszerűek, oldalt, az egyik falon örökmécses ég. Ez a kápolna kézzelfogható megvalósulása annak, hogy az egyház, küldetéséhez híven, kilép a templom falai közül, és odamegy, ahol az emberek vannak: az „élet sűrűjébe”. Nem egy „plusz szolgáltatás” ez, amely szerényen beilleszkedik az éttermek, bankfiókák, utazási irodák sorába, hanem hitvallás arról, hogy az Isten mindig is az Ő népével van. A szolgálat beindulása után két hónappal látogatunk el Ferihegyre, ahol *Krasznai Andrea* református lelkészint kértük fel e speciális missziói szolgálat bemutatására.

Maga a tény, hogy egy repülőtéren – ahol naponta ezrek és ezrek fordulnak meg – kápolna is működik, csak nálunk, Magyarországon számít újdonságnak...

A különböző nemzetközi repülőtereken a kápolnának a látványa és léte nem meglepő, gondoljunk csak Nyugat-Európa számos országára, ahol ilyen és ehhez hasonló kápolna létezik, vagy akár az óceán túlsó partjára, ahol úgyszintén számos kápolna várja a betérő utasokat és megpihenni vágyókat. Az egyház jelenléte egy nagy nemzetközi csomópontban külföldön már régóta megszokott dolog.

Miről kapta a nevét a kápolna?

A „*Dona nobis pacem*” annyit jelent: *adj nekünk békét*. A XX. század, amely telve volt és telve van háborúsággal, békétlenséggel, sok-sok szenvedéssel, úgy érzem, ebben a kápolnában egyfajta üzenetet is kaphat. Nagyon nagy szükségünk van megnyugvásra, belső, lelki csendre, megállásra, megbékélésre. Hiszem, hogy ez a kápolna ebben a nagyon színes világban ennek az elcsendesedésnek, a viaszatásnak a szentélyévé válhat. Arra hívogat, hogy betérve rakjuk le terheinket az Úr előtt és engedjük, hogy az Ő békéje töltsen be a szívünket.

Lelkészőnő milyen kezdeti tapasztalatokról tudna beszámolni?

A Református Egyház Zsinatától karácsonyi meglepetésként kaptam a felkérést a reptéri szolgálat végzésére. Az első tapasztalatok alapján az a kép alakult ki bennem, hogy egy nagyon komoly lelkigondozói munka alakulhat itt ki, amely az elmúlt hetek során már kezdetét is vette. A reptéren sokan megfordulnak, várakozó utasok, kísérők. De vannak

„Dona nobis pacem...”

Ökumenikus kápolna nyílt a Ferihegy 2/B terminálon

olyanok is, akik „csak úgy” eljönnek, hogy megcsodálják ezt a szép, új terminált, s útjuk során betérnek a kápolnába is. Nagyon meglepődnek és persze örülnek annak, hogy ebben a gyorsan változó, színes, nyüzsgő, lüktető világban van egy hely, ahol néhány pillanatra meg lehet állni. Az a vágy fogalmazódik meg az emberekben, hogy valaki meghallgassa őket. És lehet, hogy rámutatnak az órájukra, hogy „csak néhány percünk van, és már szaladunk is tovább, mert indul a gépünk”, de ahogy észreveszik, hogy valaki odafigyel rájuk és meghallgatja őket – mindjárt nem sietnek annyira... És egy-egy ilyen *sietősnek indult beszélgetésből* adott esetben 15-20 perces, de akár másfél órás komoly együttlét is kialakulhat, amelyben emberi életek nyílnak meg, elmondják belső problémáikat, amelyek legtöbbször a munkával, a családi élettel kap-

csolatosak. Tehát az első tapasztalatok azt mutatják, hogy a lelkigondozói, személyes beszélgetéseknek óriási jelene és jövője van.

Milyen speciális vonásai vannak az itt folyó szolgálatnak?

Speciálissá teszi az, hogy nagyon sokan látogatnak el a kápolnába azok közül az utasok közül is, akik nem a magyar nyelvet beszélik. Akiknek néhány percük van a gépük indulásáig, itt egy kicsi nyugalmat és elfogadást szeretnének megtapasztalni. Megpihenni, és úgy továbbindulni. Mindenképpen speciálisnak tartom azt, hogy itt az Isten igéje hangzik, különösen is azok felé a szaladó és rohanó emberek felé szól, akik egyébként talán nehezen tudnának megállni. Nagyon jelentős feladatunk még az, hogy a reptér dolgozóival személyes kapcsolatot alakítsunk ki, és ezekből a közvetlen beszélgetésekből a jövőben egyfajta állandóság kerekedjék ki.

Volt-e valamilyen érdekes esete, amiről szívesen beszélne olvasóinknak?

Igen, egy alkalommal két férfi lépett be a kápolnába, és az egyik azt mondja: *Te nézd, kicsoda nagyszerű lehetőség ez itt a reptéren, egy házasságkötő terem!* A másik férfi néhány pillanat múlva megszólal: *Ez nem egy házasságkötő terem, ez egy kápolna!* Ez csak egy kis példa volt arra, hogy ennek a kápolnának a léte sokakat elgondolkodtat. És megállnak itt azok az utasok is, akik terheiket nem akarják a szívükben elvinni egy másik országba, ahová éppen útnak indulnak. Nagyon komoly kérdésekkel fordulnak hozzám emberek. Megkeresett például a múltkoriban egy férfi, aki nagyon őszintén elmondta, hogy az élete gyakorlatilag csődöt mondott. A párkapcsolatában végleges törés következett be, ő pedig az önpusztítás gondolatával foglalkozik. Ilyenkor, mivel csak néhány perc áll a lelkész rendelkezésére, nagyon ügyesen és okosan kell sáfárkodni a nekünk adott idővel. Majd pedig az imádság az, ami mindig is a megoldáshoz vezethet el: minden egyes beszélgetésnek a koronájává válhat.

A vasárnapi istentisztelet mellett milyen hétközi alkalmakkal várják az utasokat és az itt dolgozókat?

Rendszeresen várjuk áhítatokra a repülőtéren alkalmazottakat, továbbá a katolikus kollégával beosztás szerint ügyeleti napokat tartunk, amelyek nagyszerű külső keretet biztosítanak a személyes beszélgetésekre.

Hogyan valósul meg az ökumenikus együttműködés a kápolnában?

A négy történelmi egyház hivatott szolgálni ezt a kápolnát. Jelenleg még csak a római katolikus tiszteletadó úrral töltjük be hivatásunkat, de nagyon várjuk a reptéri szolgálatba az evangélikus kollégát és egy izraelita rabbit.

Van-e már valamiféle visszajelzés a szolgálatot illetően?

Az istentiszteleti alkalmakra rendszeresen készítenek egy újságot, amelyben néhány nagyon nemes gondolat és ének szólítja meg az emberi szíveket.

Ezeket az iratmissziós anyagokért és egyéb traktátusokért rendszeresen följárunk, visszajárunk az itt dolgozók, egyfajta igényüket is kifejezik ezek iránt. Úgy gondolom, jól lehet rövid ideje vagyok itt a reptéren, mégis nagyon jelentős ez a visszajelzés. A szoros kapcsolatnak egyfajta alappillére lehet az írott irodalom.

K. D.

Egészségügyi misszió Pápua Új-Guineában

EGY KÓRHÁZ – EGY ORVOS

„A misszió egészségügyi ága nem csak a betegek ápolására, gyógyítására irányul. Magasabb rendű célja is van: a humanitárius segítségnyújtáson kívül Istenünk szeretetéről kell tanúságot tennie. Az egészségügyi misszionárius legyen Krisztus Urunk igazi tanítványa, készségesen végezze a gyógyító munkát és a kegyelem hirdetését egyaránt.”

F. Braun lelkész, 1928.

Mindannyian tudjuk, hogy a misszió roppant szerteágazó tevékenység. Ma már senki sem képzei el a misszionáriusokat az őserdő közepén fennhangon Bibliát olvasó, szónokló csodabogaraknak, hiszen sohasem voltak azok. S bár nyilvánvaló, hogy az elsődleges cél az Evangélium hirdetése, Isten szeretetének továbbadása, az eszközök nagyon különbözőek lehetnek. Mindig is így volt ez az egész világon, ma pedig a gyorsan önállóodó új egyházak lassan el sem fogadják a lelki vezetést, csak a fizikai – egészségügyi, oktatási, technikai-fejlesztési segítséget.

Ma már el sem tudjuk képzelni – még mi sem, akik pedig itt élünk európaihoz nem is hasonlítható életkörülmények között –, hogy milyenek voltak a viszonyok Pápua Új Guineában, amikor az evangélikus misszió elkezdte egészségügyi tevékenységét. Akkoriban csaknem minden bennszülött, aki 1000 méter alatti magasságban élt, állandóan visszatérő maláriától szenvedett. A csecsemők 40%-a két éves kora előtt elpusztult. Minden emberben hemzsegték a békéregék és csúnya, fertőző bőrbetegségektől szenvedtek. Elterjedőben voltak az európaiak (európai alatt itt minden kívülről érkezett ember értendő) által behurcolt kórok, a zamarköhögés, a tifusz és a tuberkulózis, ezekkel szemben a helyiek nem rendelkeztek ellenálló képességgel.

A misszionáriusok is rengeteget szenvedtek. Többek, akik teljesen megközelíthetetlen helyeken éltek, úgy estek át súlyos

betegségeken, esetleg úgy haltak meg, hogy nem volt lehetőségük orvosi segítséget találni. Tapasztalatuk sem volt a trópusi betegségek megelőzésében, kezelésében. Konrad Vetter így írt erről 1891-ben:

„A láz (malária) minden erőnket kiszedi, úgyhogy felnőtt férfi létünkre olyan gyengék vagyunk, mint egy kisgyermek. Törvényszerűen minden újonnan érkezett tizennégy naponként erőt vesz a láz. Azután körülbelül hat hónap elteltével már csak négy hetenként jelentkezik. Én május 31 napjából 23-at voltam beteg. Ez így ment mintegy tíz éven át.”

Egyes területeken a helyzet elviselhetetlenné vált. Az északi parton fekvő Madang környéke a misszionáriusok valóságos temetője lett. Gondoljunk most tisztelettel azokra, akik életüket áldozták ezért az ügyért.

Később az európai missziói szervezetek felismerték, hogy ez így nem mehet tovább, s kiküldtek egy ápolónót, aki fáradhatatlanul utazott a missziós állomások között. Sok-sok éven át háziorvosként és szülész-nőként működött.

1930 márciusában érkezett meg az amerikai Dr. Theodore Braun, az akkor 26 éves,

erős akaratú, tetrekész fiatalember. Ő alapította meg az evangélikus egyház egészségügyi szolgálatát a bennszülöttek számára. Kórházakat épített ápolóképző iskolát alapított. Az ott végzett ápolókat aztán szétküldték szerte az országba az újonnan létesített segélyhelyek ellátására. Szeretett volna egy lepra-kórházat is felállítani, de a kormány nem engedé-

lyezte. A lepra-betegeket egy távoli, elhagyott szigetre szállították el, s ezt a törvényt nem szándékoztak megváltoztatni.

Az új kórházak beüzemelése azonban nehéz feladatnak bizonyult. Az első évek a betegek bizalmának elnyerésével teltek. A helyiek ugyanis minden baj, betegség, haláleset okozójának a gonosz szellemeket és a feketemágiát tartották. Ezért rettegtek a kórház közelébe is menni. A személyzet a falvakat látogatta, ott ápolta, gyógyította a rászorulókat. Később lassan megindultak az emberek, s bemelegsztek a kórházba. De ha egy-egy haláleset előfordult, másnap reggelre az egész kórház kiürült, mindenki elmenekült rémületében. Lehetett előről kezdeni az egészet...

S mi a helyzet napjainkban? Az evangélikus egyház három kórházat működtet, hatvan segélyállomást tart fenn nehezen megközelíthető helyeken, de a képzett személyzet és gyógyszerek hiánya miatt működésük nem folyamatos. Jelenleg összesen négy német orvos működteti a három kórházat, helyi orvosok sajnos nem hajlandók vidéki kórházakban dolgozni.

Az emberek többsége még ma is alig tud valamit a saját testéről. Fogalmuk sincs, hol a májuk, vagy a szívük. Ha orvoshoz fordulnak, körülbelül így számolnak be állapotukról: „Mi gat sik. Bel bilong mi i pen.” „Beteg vagyok. Fáj a belső részem.” A régi tradicionális elképzelés alig változott: a betegségeket nem vírusoknak és baktériumoknak tulajdonítják, hanem rontásnak, feketemágiának. Ráadásul az ilyesmi bosszút kíván, s a varázsló mindig készségesen „kideríti”, kit kell hibáztatni, kire kell lesújtani kegyetlenül.

Keresztyén életünknek, küldetésünknek egy célja van: munkánkkal, szavainkkal, tetteinkkel Jézusra mutatni, közvetve, vagy közvetlenül Isten szeretetéről bizonyosságot tenni. Ezt nem befolyásolja földrajzi elhelyezkedés, foglalkozás vagy kor.

Bálintné Kis Beáta

Orvosok jelentkezését várjuk!

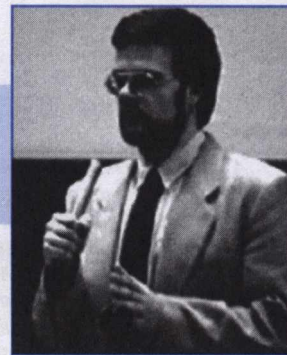
Bea cikke is megerősíti, hogy milyen nagy szükség lenne Pápua Új-Guineában magyar orvosok szolgálatára is. Várjuk az érdeklődők jelentkezését Szerkesztőségünk címén, vagy az Evangélikus Külmissziói Egyesület címén: 1085 Budapest, Űllői út 24.

„A megismert igazság kötelez!”

KOVÁSZ

Az MM legutóbbi számában mutattuk be a KEVE Társaságot, azoknak a hívő, keresztény vezetőknek, üzletembereknek a csoportját, akik a tiszta üzleti élet megvalósításán fáradoznak. *Van-e etika a (magyar) gazdasági életben, s ha van, miért nincs?* – tettük fel akkor a kérdést, mely mindennapos keserű tapasztalataink nyomán fogalmazódt meg bennünk. A témára azért térünk most vissza lapunkban, mert azóta egy újabb fórumon, az *Evangelikus Értelmiségi Műhely* februári előadásán győződhetünk meg róla: egyre több, felelősen gondolkodó gazdasági szakembert, értelmiségit foglalkoztat a jobbítás szándéka. Közéjük tartozik *Baranyi Árpád* fiatal közgazdász, doktorandusz is, az említett fórum egyik előadója.

Keresztényként mindig is érdekelték a gazdaság erkölcsi vonatkozásai. Nagyon hálás vagyok a neveltetémért Istennek. Amikor elsőévesként szembesültem a Budapesti *Közgazdaságtudományi Egyetemen* az önérdék-követés mindent meghatározó alapötvenyszerűségével, ami szinte alapdogmának tekinthető a főáramú közgazdaságtanban, rögtön úgy éreztem, hogy „*nekem ezzel valami bajom van.*” Akkor még nem tudtam megfogalmazni, hogy micsoda, csak azt éreztem, hogy ez nekem így nem stimmel. A második nagy lépcső, amikor a közgazdaságtan és etika vonatkozásában előre tudtam lépni, az *Kindler József* professzorral való találkozásom volt, aki a döntésemélet tantárgyat tanította. A professzor úr minden szempontból meghatározó egyéniség az egyetemen nagyon sokak számára, úgy szakmai, mint erkölcsi értelemben. Az ő vezetésével jött létre 1996-ban az *Altern-csoport*, amely a főáramú közgazdaságtannal folytatott vitában az emberhez méltó alternatívák fölmutatására vállalkozik (főként a csoport Kovász című negyedévente megjelenő kiadványában), valamint a professzor hozta létre néhány munkatársával a közgazdasági egyetem Gazdaságtudományi Kutatócsoportját.

■ **Jelentős szerepet játszik életében egy könyv...**

A szorosabb együttműködés a professzor úrral 1996-tól datálódik, amikor felfigyelt *David Korten*: „*A tőkés társaságok viláगरuralma*” című munkájára. Úgy gondolta, hogy ezt a könyvet feltétlenül meg kell ismertetni Magyarországon a gondolkodó értelmiséggel. Korten leírja, hogy a jelen gazdasági rendszer haszonélvezői nem hajlandók tudomásul venni a világ rajtuk kívüli, nyomorgó 80%-át. Mi megpróbáljuk megszólítani azokat, akik valahol a kettő között helyezkednek el: szellemileg gazdagok, de anyagilag nem feltétlenül, sőt. Ennek köszönhetően Magyarországon ez a könyv óriási siker lett, és nem csak a közgazdászok körében, de azok között is, akiknek van szavuk a közéletben.

Mintha minden mondata Magyarországról szólna ennek a könyvnek. Mindannyian érezzük, hogy valami nincs rendjén ebben a gazdaságban: megy a pénzhajhászás, a reklámok általi agy mosás, a bevásárlóközpont-kultusz, a fogyasztói társadalomban a rövid távú anyagi érdekek mindenek fölé helyezése... Akik látják ezt, esetleg nem érzik, hogy hány másik ember gondolkodik úgy, mint ők. Számukra ez a könyv óriási megkönnyebbülést jelentett: „*Van egy amerikai közgazdász, egy neves professzor, és ő is ugyanazt mondja, amit mi.*” A korteni gondolatok nyomán (igazságosság, a társadalom életében való részvétel, szociálisan és ökoló-

giailag fenntartható társadalom) létrejött egy magyarországi civil szervezet „*Emberközpontú Fejlesztési Magyarországi Hálózata*” néven, ami tulajdonképpen a szerző által alapított szervezet (People-Centered Development Forum) hazai tag-szervezete. Folyamatosan jelentkeznek emberek, hogy „*Elofvastam a könyvet, mit tehetnék az ügy érdekében?*”

■ **Mennyiben alapja a keresztény, jézusi etika a korteni gazdaságtudományoknak?**

Korten maga keresztény háttérrel indult, de inkább egy jószándékú, nem keresztény szerzőről van szó, akivel persze sok mindenben egyetértünk, bár vannak eltérések is. A keresztény vonulat a mi tevékenységünkben egy szűkebb kör, a már említett *Altern csoport*, amely itt, a Közgazdasági Egyetemen belül működik, s amely létre hívója lett a *Kovász* című szakmai folyóiratnak. 1997 telén jelent meg első számunk. A „*Kovász*” cím az evangéliumi példázatra és Galata 5, 9-re utal. Mi megpróbáljuk a keresztény üzenetet, az európai értékek képviselét megvalósítani a közgazdasági életben.

■ **Milyen eredményeik vannak?**

Sok helyre járunk előadásokat tartani, és akit érdekelnek ezek a gondolatok, annak ingyenesen megküldjük a lapot. Ismeretség alapján terjed, akárcsak a Korten-könyv. Ennek az az előnye, hogy eljut olyan emberekhez, akik mintegy „*megsokszorozzák*” a hatását ezeknek a kiadványoknak. Az anyagi erőforrásaink persze végesek, ezért föltettük a Kovászt az Internetre is, ott bárki elolvashatja. Címünk: <http://kornyio10.bke.hu/kovasz>

■ **Nem akarok cinikus lenni, de az üzleti élet lármájában nem bizonyul túl halknak a kereszténység hangja?**

Ha röviden akarok válaszolni, azt kell mondanom: de igen, halk. Ám a kereszténységnek éppen az a feladata, hogy kovász legyen. *Hafenschers Károly* professzort idézve – akivel az Értelmiségi Műhelyben tartott előadásom előtt hosszasan beszélgettünk –, nem lehet az egész kenyér kovász. *A kovász csak egy kis alkotórész, ami az egész kenyérré hatással van.* Ezt a szerepet kell betöltenünk. Persze a cél az, hogy az egész kenyér megkeljen, de ezt rá kell bízunk az Úr Istenre. Illúzióink nincsenek, hiszen Jézus is azt mondta: szegények mindig is lesznek közöttetek. Kétségesség, önzés, pénzhajhászás mindig lesz a világban. *A mi küldetésünk abban áll, hogy világos álláspontot kell képviselnünk ezekben a kérdésekben.* Ott látom az egyik feladatunkat, hogy ezeknek az elveknek nyíltan el kell hangozniuk. Újságokban, tv-ben, rádióban, nyilvános fórumokon, olyan kis csoportosulásokban, mint az *Evangelikus Értelmiségi Műhely*... Ennek óriási megtartó ereje lehet, és nyilvánosan is érvényt kell szerezni ezeknek az elveknek. Felszínre kell hozni e gondolatokat, vagy *Kindler* professzor szavával élve: nem defenzívában, nem „*elnézést, hogy élek*” stílusban kell az egyháznak megnyilvánulnia, hogy „igen, ez is egy álláspont”... Nem! Ez az igazság! S ezt hirdetünk kell.

■ **Vajon a nagy, tőkés társaságok magukra veszik-e és hajlandók önkritikát gyakorolni? A látszat idehaza éppúgy, mint Amerikában, azt mutatja: nem nagyon törődnek vele...**

Ezékéi könyvében van egy rész, ahol azt mondja az Úr a prófétának: „*Téged őrnek állítottalak oda a nép mellé.*” Ha a próféta nem figyelmezteti az is-

tentelent, hogy a bűne miatt meg kell halnia, akkor a vérét a prófétán is számon kéri Isten.

Ha viszont megmondja, akkor az istentelen ugyan meghal a vétkei miatt, ám a próféta, mivel szólt, megmentette a lelkét. Ez az egyik fele a mi „*prófétai küldetésünknek.*” A másik pedig az, hogy az ember nem csak a lelkét akarja megmenteni, hanem neki, saját magának egyébként is a meggyőződésért kell követnie. Ismerjük a mondást: „*A megismert igazság kötelez!*” Az egyháznak ezen a téren nagyon nagy a felelőssége! Ki kell mondani: ez a gazdasági szemléletmód egy zsákutca, és az embert az egyéni életében is zsákutcaba vezet. Tehát attól függetlenül, hogy milyen hatása lesz annak, amit elmondunk, egyszerűen, mint felismert igazságot, el kell mondanunk. Végül a harmadik indok, hogy *nagyon veszélyes a szakzsargon nélküli, jószándékú dilettantizmus.* Belátás, rálátás kell a dolgokra. S ez sajnos, sok esetben hiányzik belőlünk, keresztényekből... Próbálunk jószándékúan tenni valamit, de gyakran visszhang nélkül marad az egész. Okosan, hatékonyan kell orvosolni a világot, a gazdaság problémáit.

■ **Amerikában, gondolom, előrébb járnak ezen a vonalon, tudnak-e ők nekünk egy az egyben átvehető, használható mintát adni?**

Amerika olyan szempontból lehet példa számunkra, hogy a gazdaság megszilárdításának egyik eszköze, a *Poós László* által is említett: „*civil-izáció*”, tehát a civil szervezetek működése ott igen hatékony. Ez egyrészt alternatívát tud fölmutatni az önszervezés, a jószomszédi kapcsolatok, egyszerűen a piac diktatúráját kiiktató emberi kapcsolatok terén, másrészt talán valamifajta kontrollt gyakorol a gazdaság felett. Amerikában az egyéni szerepvállalás nagyon erős. Hajlandók az emberek részt venni civil szerveződésekben. Nálunk ezzel szemben az emberek azt várják, hogy az állam majd megoldja helyettük a dolgokat, úgy, ahogy ezt a kommunizmus alatt megszokhatták. Persze a civil-szervezeteknek is megvannak a maguk gyengéi, első sorban az, hogy ha pénzre van szükségük, akkor vagy az államhoz, vagy más tőkeerős szervezetekhez kell fordulniuk.

■ **Miért „érdemes” ma egyáltalán etikusnak lenni a gazdasági életben?**

Van egy hagyományos közgazdasági álláspont, mely szerint: „*Az etika azért jó, mert a gazdaságban kifizetődik etikusnak lenni.*” En azonban nem nevezem etikának, ha valaki csak azért erkölcsös, mert az kifizetődik neki... Ez egy nyereségelérési filozófia, nem pedig erkölcs. A valódi etika épp fordítva „*működik*”: az erkölcsponstos ott van jelen, és akkor kell morálisnak lenni, amikor az embernek a látszólagos önérdékével szemben kell döntenie, cselekednie. Ettől erkölcs az erkölcs. Arról is lehet persze beszélni, hogy a jelen gazdasági rendszerben egy etikus vállalkozó mennyire tud boldogulni... De hát ez már egy másik, messzire vezető téma... Alapvetően fontosnak tartom, hogy az Istenrel való személyes kapcsolat az egyedüli biztos alapja az életünknek. S ha nincs alapja a háznak, előbb-utóbb össze fog dőlni...

Kóháti Dorottya

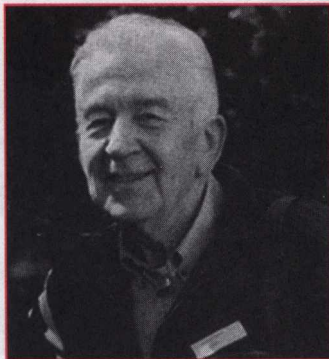

Terray László 75 éves!

Rolf G. Heitmann, a Norvég Izraelmisszió főtítkára, többek között az alábbi sorokkal köszöntötte az ünnepet a norvég *Vartland* című napilap hasábjain:

„A jubiláns Terray László belöldön és külföldön egyaránt komoly elkötelezettséggel vesz részt a nemzetközi egyházi életben, a segélymunkában, a misszióban, mély és jelentős lábnyomokat hagyva maga után.

Teológiai pályafutását Magyarországon kezdte, ahol néhány évig lelkészként szolgált. Az EVT és az LVSZ ösztöndíjasként 1948-ban hagyta el hazáját, Svájcba, majd Norvégiába ment. A politikai hatalomváltás miatt veszélyessé vált a hazatérés. Ezért tovább maradt és új teológiai stúdiumot kezdett 1952-ben az oslói gyülekezeti fakultáson azzal a szándékkal, hogy lelkesítő szolgálattal végez majd

Norvégiában. Miután lapp nyelvből vizsgát tett az oslói egyetemen, megkezdte szolgálatát Norvégiában, a *Norvég Lapp Misszió* utazó titkáráként. Ugyancsak alkalmazásban állt az *Egede Intézetben* és az egyház segélyszervezetében, ahonnan az útja gyülekezeti lelkesítő szolgálattal végez majd.

1963-ban Smolaban, a parókián kis rádióstúdiót rendezett be,

és elkezdte a magyar adások programjának készítését. Egészen 1986-ig Terray László volt szerkesztője annak a közös rádiómissziós szolgálatnak, amit a NOREA Rádió és a *Norvég Izraelmisszió* támogatott.

Emellett 14 éven át, 1967-től 1981-ig a Norvég Izraelmisszió főtítkáraként is tevékenykedett. Ebben az időszakban az Izraelmisszió hatalmas fejlődésnek indult. A munkatársi gárda növekedett. Egész sor projektet terveztek és valósítottak meg. Főtítkári idejére esik az Illés-templom és a haifai Ebenezer öregotthon felépítése. Tel-Avivban főiskolás munka kezdődött és elhatározták, hogy Jeruzsálemben létrehozzák a Caspari Centrumot.

Nagyon fontos résztvevője és közvetítője volt annak a testvéri kapcsolatnak, amely a borgi püspökség és Románia között jött létre. Ugyancsak fontos feladatot

töltött be ezen a területen az egyházi segélyszervezet munkásként is. Tanácsadóként a Norvég Izraelmisszió szolgálatában állt és a Magyarországi Evangélikus Egyházzal való együttműködés területén is eredményeket ért el.

Jubilánsunk világméretű látókörrrel és munkássággal rendelkezik. De mi olyannak ismertük meg őt, mint aki nagy szolgálókat végzett közvetlen környezetében is. Örülünk, hogy megismerhettük Terray Lászlót barátként, munkatársként, tanácsadóként. Neki és Feleségének, *Unninak* Isten gazdag áldását, további jó napokat, eredményekben gazdag jövőt kívánunk.”

(Norvégból: dr. Hafenschér Károly)

A jókétvánságokhoz kissé megkétségbe vonjuk az MM szerkesztői és olvasói nevében!

BÖRTÖNMISSZIÓ

Új hajtás Székesfehérváron

Az elmúlt év októberében kezdtük el a munkát a székesfehérvári börtönben egy evangélicizációs szolgálattal, amelyet a képen is látható teológus csapattal végeztünk. Azóta minden pénteken délután a helyi gyülekezet egy lelkes tagjával, Tauber Ágnessel együtt látogatunk el a börtönbe. Négy-öt fős kiscsoportokban próbálunk kialakítani komoly beszélgetéseket. Havonta egyszer-kétszer videofilmmel is színesítjük az alkalmakat. Nehezíti a szolgálatot, hogy előzetes letartóztatásban lévőekkel foglalkozunk, akik az ítélet után elkerülnek, így nehéz hosszabb távú lelkigondozói kapcsolatot kialakítani. Csak abban reménykedhetünk, hogy az általunk elvetett isteni mag majd később, valahol, valamikor termést hoz...

Kérem, hogy aki olvassa ezt a cikket, imádkozzon ezért a magvetésért és különösen is azért, hogy Isten küldjön még munkásokat erre a területre, mert ketten nagyon kevesek vagyunk...

Kadlecsek Zoltán teológus

NŐI MISSZIÓ

A közelmúltban Kelet-közép Európa 12 országából tanácskoztak az evangélikus nőszövetségi munka felelősei Piliscsabán. Ebből az alkalmából készítette *Brebovszkyné Pintér Márta* az alábbi két villáminterjút:

Sandra Gintere Lettországból:

A régi rendszer megbukott, de az új még csak most van felépülőben. Ebben az esztendőben értékelhettük ki reálisan egyházunk helyzetét. A lelkesítő jelentések mind arról számolnak be, hogy a kezdeti érdeklődés, lelkesedés, a megszorított felnőtt keresztelések után, a gyülekezeteink létszáma stagnál, sőt fogy... Az emberek a kilátástalan gazdasági helyzet miatt csüggedtek, az köti le őket, hogy hogyan maradjanak a felszínen. Ezért is igyekeznek egyházunk és nőszövetségi csoportjaink egyre több karitatív tevékenységet felvállalni, de nem ez a probléma megoldása. Meg kell találnunk a módját, hogy okosan és vonzó módon tudjuk képviselni hitünket, most, amikor a régi beidegződések keverednek az új hatásokkal az emberek gondolkodásában...

Tamara Tatsenko, Szentpétervárról:

Nálunk a változások igazi megújulást eredményeztek. Gyülekezeteink száma egyre nő. Területünkre nézve mi vagyunk a legnagyobb evangélikus egyház. Kaliningrádtól Vlagyivosztokig és Arhangelsztól Orenburgig vannak evangélikus közösségeink... Nehéz körülmények között kell élnünk, szolgálunk, de a rossz gazdasági helyzet ellenére az emberek reménységgel tekintenek egyházunkra. Olyanok is jönnek gyülekezeteinkbe, akiket most még inkább a karitatív segítségnyújtás vonz. A reménységünk azonban, hogy szolgálatunk nyomán egyszer felnyílik szemük annak az Úrnak a meglátására, aki a világ terhet hordozza...

Dr. Hafenscher Károly teológiai professzor

Az igehirdetés és az imádság szorosan összefügg. A beszélő Isten megszólít, és erre a mi visszhangunk az imádság. Két teológiai „szerelmem” van. Az egyik az igehirdetés: 45 éves igehirdetői szolgálatom során azt próbáltam tolmácsolni, amit Urunk üzen. A másik pedig az imádság: azt tapasztaltam, hogy a megszólított emberek választ is tudnak, akarnak adni.

Sokan azt mondják, az imádság nem más, mint önszuggesztió, vagy önmagammal való beszélgetés, esetleg pót-

Imádkozó ábrázolása a katakombában

cselekvés. Ha racionálisan közelítek a kérdéshez, én sem tudom megindokolni, van-e az imádságnak lehetősége, mégis azt látom, van, és az a paran-

Legalább valami keveset a győzelemből...

Uram, életemben oly kevés látszik győzelmedből.
Pedig én is erős akarok lenni – nem gyöngye,
égő, nem langymeleg.
Épp, hogy tudok hinni feltámadásodban,
de csak úgy, mint valami távoli, halvány,
félleg igaz eseményben,
de hogyan hissek még abban is,
hogy Te bennem élsz?
Gőgös vagyok, méltatlan és dacos?
Nem tehetek róla, magamtól nem tudok megváltozni,
Csak Te változtathatsz meg!
Segíts, hogy egészen Rád bizzam magam!

(Ragnar Holte svéd vallásfilozófus imádságát fordította
dr. Hafenscher Károly)

SZEGLETKŐ

„VISSZHANG

A Duna Televízióban négyhetenként csütörtökön jelentkezik a Szegletkő. Célkitűzése sok szempontból azonos az MM-ével, s ugyancsak a közönségnek a pont hasábjain is teret kívánunk adni a Szegletkő egy-egy érdekességeiről. A tett műsorából közlünk az alábbiakban részleteket. Az imádság a

csom, hogy imádkozzák. Néha minden ésszerű érv elfogy, ám ez a jézusi parancs: „Ti így imádkozzatok...” – megmarad. Jézus számos előírást eltörölt a korabeli kegyességi életből, vagy egyszerűen megváltoztatta azokat, gondolkodok itt például az alamizsnálkodásra, a szombat megünneplésére, a legkülönbözőbb törvényeskedő formákra, de az imádságot soha nem törölte el. Sőt, gazdagította, tanította azt a drága imádságot, amit valamennyien jól ismerünk: a Miatyánkot.

Most nem a tudóst, a teológust, a professzort kérdezem, hanem a lelkipásztort: mit tanácsol annak, aki nem tud imádkozni, de szeretne?

Először is próbáljon keresztény emberekkel kapcsolatba kerülni, akik komolyan tudnak imádkozni, s nem képmutatás vagy szószátyárság részükről, ha imádságról beszélnek. Azt hiszem, az imádság „ragadós példa” is lehet, ha látunk valakit, aki számunkra hiteles személyiség, és imádkozik, akkor talán elgondolkodunk mi is: hátha van értelme... Egymásra szorulunk imádság tekintetében is, hiszen valamennyien az imádság iskolájába járunk. Itt nincs professzor és tanítvány, itt csak tanulók vannak, egy közös tanulási folyamatnak vagyunk a résztvevői.

Professzor úr visszhangnak nevezte az imádságot. Hogyan érti ezt a szép gondolatot?

Nagyon fontosnak tartom, hogy a visszhangra vigyázzunk, de ne csak emlékként tartuk számon. Az elmúlt őszön néhány napot töltöttem Tihanyban. Az egyik háztulajdonos el-

mondta, hogy a híres *tihanyi visszhang* sajnos megszűnt. Van olyan eszpresszó, amit még ma is *Visszhangnak* hívnak, szobor és utcanév is őrzi az emléket, de az igazi visszhang már megszűnt. Esetleg a yacht kikötőből és a vízről verődik vissza a hang, de az eredeti tihanyi visszhang már a múlté. Szörnyű lenne, ha az ember visszhangja, az imádság is csak ilyen emlék lenne. Szobrot állítanánk, tanulmányokat írnánk az imádságról, de nem volna élő visszhang...

Végh János művészettörténész:

„Ezekről az imádkozó kezekről azt mondhatjuk: a művészettörténet nem

Az egyik legismertebb és legnépszerűbb imádkozó ábrázolás egy Dürer-tanulmány részlete.

ismer ennél megrendítőbb, meggyőzőbb imádság-ábrázolást, ami azért is különös bravúr, mert nem egy egész alakról, nem az arcról, hanem pusztán

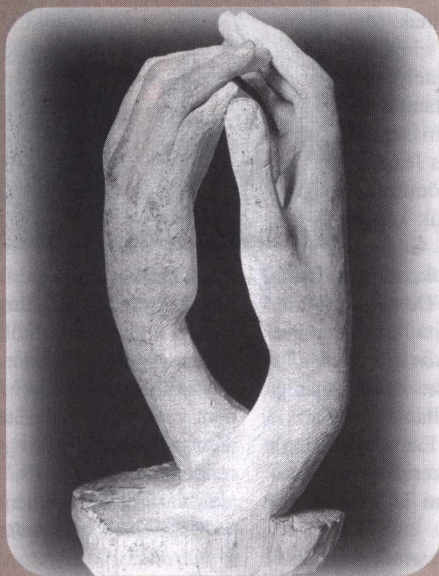

UNK AZ IMÁDSÁG”

gletkő című protestáns magazin dr. Fabiny Tamás szerkesztésében. Szeretné érni a határon túli magyarságot is. E számunktól kezdve nagyobb adása összefoglalójának. Ezúttal az ökumenikus imahétre készítő startköve, motorja...

két kézről van szó. De az annyi odaadást fejez ki, a nemes stilizálásnak valami olyan magas fokán áll, hogy ebben nagyszerűen benné foglaltatik az az áhítat, az a XVI. század eleji rendkívül intenzív imaélet, ami akkoriban Európában igen gyakori volt, különösen pedig Németországban. Nem kis mértékben éppen ebből az imádságcentrikus gondolatvilágból fejlődött ki a reformáció is.”

A művészettörténet menetében továbblépve eljutunk egy ugyancsak megraga-

Rodin: Katedrális
– egy modern ábrázolás

dó, immár modern ábrázoláshoz: Rodin: Katedrális-képehez, plasztikájához.

„Itt is két kezét látunk, amelyek olyan lendületesen, olyan hatásosan kulcsolódnak össze, hogy méltán kapta ez a kéz, ez a két imádkozó kéz utóbb a Katedrális nevet.

Annak az épületnek a nevét, amelyik a legnagyobb mértékben, legkézzelésebben fejezi ki az embe-

riség imádságos lelkületét, Istenhez fordulását. Külön érdekessége egyébként ennek a műnek az, hogy mindkettő jobb

Középkori freskórészlet

kéz. Azaz, nem ugyanannak az embernek az összekulcsolt két kezét látjuk, mint Dürernél, hanem a közösség szimbólumát, több ember imádságának összekapcsolódását, egybefonódását tárja a szemünk elé.”

Udvaros Béla rendező

„Érdekes gondolatra jutottam, amikor imádságokat kerestem a magyar irodalomban.

Azt tapasztaltam, hogy a XV. század vége, XVI. század eleje óta egészen mostanáig az imádság olyan természetes eleme volt az irodalomnak, hogy a költők műveik jelentős részét imádság formájában írták meg.

Csak egy rövid felsorolás: *Kecskeméti Végh Mihály, Sztáray Mihály, Balassi Bálint*, akinek a versei háromnegyed részben imádságok: „*Bocsáss meg, Úristen*”, „*Kegyelmes Isten*”... Mielőtt csatába ment, imádkozott, mert onnan nyert erőt, hitet a harchoz. *Berzsenyi Dániel* pedig így fohászkodik: „*Isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér*”...

Ebből is láthatjuk, hogy mennyire természetes megnyilvánulása az imádság a magyar irodalomnak...”

Juhász Gyula:

IMÁDSÁG A GYŰLÖLKÖDŐKÉRT

Én Jézusom, te nem gyűlölted őket,
A gyűlölőket és a köpködőket.

Szeretted ezt a szomorú világot
S az embert, ezt a szomorú virágot.

Te tudtad, hogy mily nagy kereszt az élet,
És hogy fölöttünk csak az Úr ítélhet.

Szelíd szíved volt, ó, pedig hatalmad
Nagyobb volt, mint mit földi birtok adhat.

A megbocsájtást gyakoroltad egyre,
Míg égbe szállni fölmentél a hegyre.

Ma is elégszer hallod a magasban
A gyűlölet hangját, amely égbe harsan.

A gyilkos ember hangját, aki részeg,
S a szeretet szavát feszítené meg.

Én Jézusom, most is csak szánd meg őket,
A gyűlölőket és a köpködőket.

Most is bocsáss meg nekik, mert lehet,
Hogy nem tudják tán, mit cselekesznek.

Jézus 'optikájával' megyünk ki a világba...

Beszélgetés Győri János Sámuellel, a ZMC vezetőjével

**Zákeus
Média
Centrum**

A Zákeus Média Centrum neve bizonyára sokaknak cseng ismerősen protestáns körökben. Az egyházak médiában való jelenlétének „hajnalán” – sőt azt egy kicsit meg is előzve –, 1988-ban növekedésnek indult kicsiny hajtás mára szép, terebélyesedő fává érett, melynek gyümölcsseit élvezik és használják lelkészek, gyülekezetek, hívek. A szakmával való együttműködés is jó úton halad, az egyre-másra szaporodó kábeltévék és a Duna Televízió mint igényes műsorokat készítő, felkészült, a technikai és személyi feltételeket tekintve is egyaránt „profi” csapatként ismeri a ZMC-t. Jó egy évtizede járatosan indultak el Győri János Sámuel pesterzsébeti lelkész vezetésével. Interjúnkban a megtett útra tekintettünk vissza, s persze, a jövőt is fűrkéztük. Tehát figyelem: egyes csapó, felvétel indul!

1. KÉP: A VIDEO

A kezdet kezdetén három célkitűzésben (tanítás, evangélizáció/misszió és dokumentáció) definiálták munkátokat. Névválasztásotok is „beszédés”. Milyen bibliai alapjai vannak még a láttatásnak, mert ugye, ez nem csak korunk „nagy találmánya”?

Ha figyelmesen olvassuk a Bibliát, meggyőződhetünk róla, hogy a teljes Szentírás-son végigvonul a szemléltetés fontossága.

A vizualitás Isten egyik legnagyobb ajándéka az emberiség számára. Az Ószövetség kimondja ugyan a faragott kép készítésének tilalmát, de ez kizárólag Istenre vonatkozik, és mély teológiai okai vannak. Maga a szemléltetés óriási lehetőség és eszköz a kezünkben, amelyet jól kell használnunk, akár tanításról, evangélizációról, akár misszióról legyen szó. Ezen a téren is Jézustól érdemes tanulnunk: az örömmüzenet átadásában Ő a példázatok képies nyelvét hívta segítségül. Gondoljunk bármelyikre, olyanok, mint a legragyogóbb „forgatókönyv”. De nemcsak a leírt Igében találunk ilyesfajta illusztrációkat: maga a teremtettség is Isten szeretetének a kivetítése, láthatóvá tétele. Zákeus pedig, névadónk, nem csak hallani, de látni is akarta Jézust. (Lk 19,3) Ezt a szolgálatot vállaltuk fel mi: láttatni szeretnénk, miközben, Zákeussal együtt, mi is Jézusra nézünk.

Első lépésként videokazetták készítésébe, országos egyházi videókölcsonző-hálózat létrehozásába fogtatok. Milyen eredményeket értetek el?

Valóban, videokazettákkal indultunk, s mint országos egyházi intézmény, ismertté váltunk a lelkészek, gyülekezetek előtt. Számos keresztény témájú videofilmet készítettünk megrendelésre, jelen vagyunk kameráinkkal minden nagyobb egyházi eseményen, híryanagokat rögzítünk, katechetikai és dokumentációs anyagokat terjesztünk és kölcsönzünk. Segítséget nyújtunk az archiválásban is: megkezdtük a

ZMC Archiv Filmtár anyagának összeállítását: a régi, magántulajdonban lévő cellulóz filmek videoszalagra történő átmentését. Rendszeresen megküldjük filmkatalógusunkat a lelkészi hivatalok, LMK-k részére, hiszen egyik fő célunk éppen a hitoktatói, gyülekezeti munka támogatása. Sikertült létrehozni egy egyházmegyei kölcsönzési rendszert, ami azért elő-

nyös, mert az érdeklődők helyben juthatnak hozzá egyre bővülő filmtárunk anyagaihoz, s ezzel a kihelyezett kölcsönzési lehetőséggel megspórolhatjuk az egyébként jelentős postaköltséget. A ZMC Klub természetesen nem csak a gyülekezetek, hanem az óvodák, iskolák és más egyházi intézmények rendelkezésére is áll, akár kölcsönözni, akár vásárolni szeretnének partnereink.

Milyen volt a fogadtatás a lelkészek részéről?

Örömmel vették, sőt, azok a kollégák, akiknek „benne van a vérében” ez a műfaj, rögtön felfigyeltek a vizuális technikában rejlő lehetőségekre. Persze itt is a hozzáállás a fontos. Ha egy lelkész a bibliaórán illusztrációként videót szeretne használni, akkor biztos, hogy több időt kell a készülésre fordítania, hiszen egy gyülekezeti alkalom nem csupán „mozi”! Akinek erre nincs ideje, kedve, az nem fogja beépíteni a munkájába. Hogy minél többen szeressék és használják a láttatásnak ezt a formáját, szemináriumokon vezetjük be az érdeklődőket a felhasználás titkaiba. Ötleteket is adunk a kazettáink mellé...

A filmforgalmazás manapság nagy üzlet, amin sokat lehet nyerni, de nagyokat is lehet bukni. Hogy működik ez nálatok, s egyáltalán, szempont-e a piac-képesség a ZMC-nél?

Nagy baj lenne, ha nálunk is a piac farkastörvényei diktálnának. A kazettáink legnagyobb része ugyanis nem „piacképes termék” a szó hagyományos értelmében. Az evangélium sohasem terjed az eladhatóság miatt. Az általunk készített diakóniai, egyháztörténelmi, evangélizációs, vallástörténelmi, stb. filmek nem a videotékákban böngészők csemegéi. Ezek tanító filmek, vagy híryanagok, melyeket pedagógusok, lelkészek, gyülekezeti munkások használhatnak

igen jó hatásokkal. A ZMC szolgáltat, pályázatokon és egyéb támogatásokkal igyekszik megszerezni a hiányt. A filmek általában a belekértései összegért kerülnek a felhasználóhoz.

2. KÉP: A TELEVÍZIO

Az elmúlt esztendő forradalmi változást hozott a ZMC életében, új utakon indulatok el a médiavilág sűrűjében...

A kommunikáció oly mértékben fejlődik, hogy ha nem vesszük komolyan a fülzárkózást, óhatatlanul lemaradunk. Éppen ezért nagy vállalkozásba fogtunk az 1996-ban alakult *Protestáns Média Alapítvány* (=Proméd) égíse alatt: a kábeltévék hálózatába bekapcsolódva egy egész országot átfogó szolgáltatást tervezünk. A ZMC, mint egy országos hírügynökség, elosztaná és cserére felajánlaná a történelmi egyházakkal kapcsolatos híryananyagokat, felvételeket. Másik partnerünk a Veritas és a Proméd segítségével juttatjuk el az általunk forgatott keresztény magazinműsorokat a helyi televíziókhoz.

Mi a kábeltévék előnye a „nagy” televízióval szemben, ami miatt szorgalmaztuk ezt a nyitást?

Egyrészt a regionális tévék adásai igenis nézettek. Az embereket a közvetlen környezetük hírei érdeklik a legjobban. Jó, ha az egyházat, a gyülekezetet is ott látják ebben a környezetben. Másrészt az országos jelentőségű egyházi híryananyagok a helyi információkkal kibővítve teljesebbé teszik az adott régió nézőinek tájékoztatását. A regionális tévék nagyon jó minőségű anyagokat fogadnak csak el, s mi ezt tudjuk is nyújtani. Ugyanakkor hasznos lenne, ha a viszonyosság elve alapján a kábeltévék a helyi egyházi eseményekről készített felvételeit díjmentesen átadnák a ZMC – nek. Ahol pedig még nem működnek kábeltévék, ott akár az egyház is belefolyhatna annak megszervezésébe.

Komoly költségei vannak ennek a munkának, amit végeztek. Honnan van az anyagi fedezete?

A technika valóban hatalmas összegeket emészt fel: jó minőségű felvételeket kell mutatnunk, ha azt akarjuk, hogy a kábeltévék a közszolgálati tévé „szóba álljon” velünk. Többmillióes berendezésekkel dolgozunk, ami pedig a helyszíni forgatást illeti: egy napi kiszállás költsége, ilyen fölszereléssel, mintegy 40-50 ezer forint! A mi támogatónk az Evangélikus Egyház, az amerikai-magyar tőkeerejű Proméd, de említésre méltó a rengeteg *gratis* munka is.

Komoly múltatok van a Duna Tv-vel. Milyen műsorokat láthatunk a ZMC jövőltől?

Rendszeresen jelentkezünk anyagainkkal a *Protestáns Világ* című egyházi híradó-

ban, de a katolikus hírműsorok számára is adtunk már anyagot. Önálló kísérleti programunk a féllórás *Ébredés* című ökumenikus magazinműsor.

Mekkora munkatársi gárdával dolgozol?

10-12 főből áll a csapat, közülük ketten főállásban dolgoznak a ZMC-nél, de ha igazán beindul az új profil, akkor akár 10 főállású alkalmazottra is szükség lesz. Van közöttük több profi tévés, és vannak önkéntes segítők, fiatalok is. A technikát „ezermester” kollégák csinálják, akik egyszerre értenek a világításhoz, hanghoz, a tartalmi részét a munkánknak pedig sokszor kiadjuk bedolgozóknak. Munkatársaim közül többen jártak ösztöndíjjal Kanadában, magam a nürnbergi Ev. médiacentrumban és a Norvég Rádiómisszió kristiansandi műhelyében tanultam.

3. KÉP: KÉPBEŒ VAGYUNK

Sokszor érezzük úgy, hogy a televízió manipulál minket...

Érthető ellenérzéseket vált ki a ránk zúduló filmáradat. Egy keresztény médiacentrumnak különösen is ügyelnie kell arra, mit és hogyan mutat meg. Úgy vélem, egy lehetséges alternatíva is vagyunk: másként, és főképp másról is lehet – sőt kell – informálni a nézőt... Mi nem alkalmazhatunk trükköket, technikai manipulációkat. Ellenkezőleg, nálunk, az evangéliumi üzenet miatt minden átlátható és őszinte kell, hogy le-

gyen. Egy tiszta tekintet, ha belenézünk, már magában is prédikál, az eszköz csak arra hivatott, hogy ezt a beletekintést lehetővé tegye..

Hogyan fogalmaznád meg ennek a szolgáltatásnak a missziói vetületét?

Mondhatnám azt, hogy foglalkozunk a misszió témájával, készítünk misszióval kapcsolatos programokat, de nemcsak ezekben van benne a misszió. A ZMC lényegében minden területen misszió. Nagyon jó példa erre maga a TV- képernyő. Ez úgy működik, hogy a TV-cső kibocsátja az elektronokat a képernyő felé. *Küldi, emittálja, vagyis misszióba küldi a részecskéket.* Ahhoz, hogy értelmes kép alakuljon ki az ernyőn, össze kell rendezni ezt a kibocsátást. Tulajdonképpen ezt tesszük mi is a ZMC-nél: kimegyünk az emberek közé, a hétköznapi eseményeibe és az ott látottakat „összerendezve” tárjuk a néző elé. Jézus is ezt tette. Példázataival nem valami misztikát hirdetett, hanem megláttatta a szemünk elé tárolt világ evangéliumi összefüggéseit. Képet tárt a világ elé. *Ezt a képet rajzoltatja ki a missziói parancs is, méghozzá széles vásznú formátumban, ha a Károlyfőle fordításra gondolunk – „menjeteek el széles e világra...”*

Jézus optikája nem torzít, nem kiszűr, nem nagyít és nem távolít, hanem élesre állítja azt, amit mi még „tükör által homályosan látunk”. Ez a ZMC feladata.

K. D.

KÖNYVAJÁNLÓ: TÉVÉKOR vagy TÉVÉKÓR?!

Anita Werner: A tévé-kor gyermekei

A szerző az Oslói Egyetemen a médiatudomány professzora. A könyv mindazoknak íródott, akik többet akarnak tudni a média gyermekekre és fiatalokra gyakorolt hatásáról. A könyvet fordította és a kiadást gondozta az Evangélikus Rádiómisszió két korábbi hűséges munkatársa, akik szintén az Oslói Egyetemen dolgoznak: *Kunszenti Ágnes* és *Kovács Ferenc*. Köszönjük munkájukat!

Néhány izgalmas fejezetcím a tartalomjegyzékből: *Hogyan zajlik a „mediabefolyásolás”?* *Passzivizál-e a média?*

Tévénézés és könyvolvasás: összjáték vagy konkurencia?

Betolakodó-e a családban a televízió?

Agresszívek vagy félsékes lesznek-e a gyermekek a televízióban látott erőszakról?

Védetlenek-e a gyermekek a televíziós reklámmal szemben?

Az iskola rovására megy-e a televíziózás?

Miért van szükség médiaismeret tantárgyra az iskolában?

A kötet a Nemzeti Tankönyvkiadónál jelent meg.

Fotó: Spektrum Magazin

40 éve sugároz a TWR Oroszországban

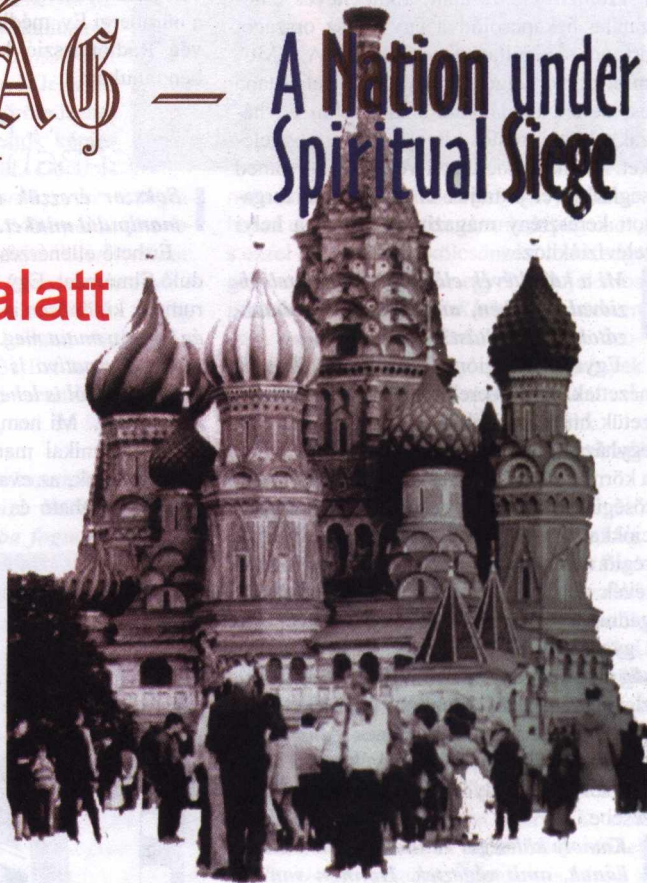
A TWR orosz adásait 1958. aug. 1-én kezdték sugározni Tanger (Marokkó) városából, először napi 30 percben. Ma a TWR-nek közel heti 40 órás műsorfolyama van a Független Államok Közössége területén. A 40 éves fennállás megünneplésére Bresztben (Belorusszia) került sor, mintegy 1000 ember részvételével. A rádió célja a vasfüggöny mögött élők evangélizálása, bátorítása volt, s ez ma sem változott, csupán annyiban, hogy alkalmazkodni kell az Oroszországban végbemenő demokratikus változásokhoz. Oroszországnak szüksége van az imádságainkra a stabilizációért és a spirituális túlélésért.

OROSZORSZÁG

egy nemzet spirituális ostrom alatt

A Nation under Spiritual Siege

Hogyan változott meg Oroszország helyzete a 70 éves kommunista uralom után? Milyen pozitív hatással van a demokrácia az emberek mindennapjaira? Élnék-e az újonnan kapott vallásszabadság jogával, vagy olyannyira elfásultak, hogy nem tudnak, talán nem is akarnak megnyílni Isten ígéje előtt? *Vladimir Fadeyev*, orosz származású, ma az Amerikai Egyesült Államokban élő lelkész a *Trans World Radio* riporterének nyilatkozott ezekről az érdekes kérdésekről.

Kérem, mutassa be pár szóval önmagát és a TWR-nél végzett szolgálatát!

Moszkvában születtem és nőttem fel. Két évvel ezelőtt vándoroltam ki az Egyesült Államokba, követve feleségemet és kislányomat. Ma már Amerika az otthonunk, de a szívünk mindörökké a moszkvaiakkal marad. Felelősséget érzünk sorsuk iránt ebben a hatalmas, átalakuló, újraformálódó országban. Kapcsolatom a TWR-rel nem új keletű. Korábban több, különböző keresztény szerveződés munkájában is részt vettem, ezek egyike volt a TWR is. Egy alkalommal megkerestem a TWR partnerszervezetének, az *Evangeliums-Rundfunk*nak (Németország) két munkatársa, és arra kértek, segítsék toborozni Oroszországban egy csapatot. Olyan lelkes, elkötelezett embereket kerestünk, akik szívesen együttműködnének a TWR-rel. Így lettem az oroszországi TWR hálózat egyik alapító tagja.

Milyen szolgálatot végez a TWR Oroszországban?

Elfogltság nélkül mondhatom, kiváló *teamje* van a rádióknak. Programokat készítenek gyermekeknek és felnőtteknek, többek között tanító céllal is. Jelenleg 7 nagy produkciós központ működik, Oroszországban, Ukrajnában és Belorussziában. Az egyik legnagyobb a szentpétervári stúdió, ahol zenei programokat állítanak össze. Az orosz emberek ugyanis szívesen hallgatnak spirituális zenét. Egy másik helyszínen, Moszkvában pedig a gyermekműsorok készülnek, amire nagyon nagy az igény, hiszen az utánunk jövő generációkkal is meg kell ismeretnünk a Megváltót, s ez a mi felelőségünk, hogy megtegyük.

Milyen a jelen helyzet a demokratizálódó Oroszországban, különösen is a hívők szemszögéből nézve?

Az én hazám mindenre nyitott ország – sajnos, nem csak az evan-

géliumra. Ezért fordulhat elő, hogy sokakat megtévesztenek hamis tanításokkal, nem-keresztény kultuszokkal. A TWR-nek kell megmutatnia az egyedüli helyes utat, Jézus Krisztus útját: „*Én vagyok az út, az igazság és az élet.*” (Jn 14,6) Az orosz emberek ma már szabadon járhatnak templomba, istentiszteletre, mégis, nem becsülik meg eléggé ezt a lehetőséget. Csak az anyagi javakra tekintenek, s lelki előrehaladásukkal nem foglalkoznak. Kevesen élnek igazi, mély, spirituális életet. Úgy érzem, ez az ország legegységesebb problémája.

Hogyan változott a hívők élete a kommunizmus bukása után?

Ahogy a legtöbb orosz ember, a hívők is a napi kenyérért folyó létküzdőben élnek mindennapjaikat, s bizony, a testi éhségtől gyakorta jobban szenvednek, mint a lelki táplálék hiányától. Hálásak viszont azért és értékelik, hogy immár félelem nélkül, szabadon szolgálhatják az Urat. Számos evangélizációs kampányt szerveznek például orosz-

országi börtönökben, ami korábban szigorúan tilos, sőt, elképzelhetetlen volt! Szeretik és hűségesen hallgatják a TWR adásait, hiszen ez a rádió a hidegháború éveit és a kommunista rezsim alatt is velük volt. Mi várható a jövőben? Reménységünk, hogy folytatódik a sugárzás, mert az embereknek nagy szükségük van erre a tiszta üzenetre.

■ **Hogyan tovább, TWR?**

Negyven éve vagyunk jelen Oroszországban műsorainkkal. Bizonyos szabadságunk már van, de itt nem szabad megállni. Folytatni kell

a munkát, tanítani kell a laikusokat és a lelkészeket arra az esetre, ha a kapuk netán újra bezáródnának. A lelkészek egy része erre egyáltalán nincs felkészítve. Szükségesek tehát a TWR oktató adásai, mert ezáltal bővíthetik teológiai tudásukat, és továbbadhatják a megszerzett ismereteket.

Szibéria egyes vidékein a misszionáriusok nem tudnák másként elérni a híveket, mert távoli, erdei falvakban laknak, a rádióadást viszont ott is lehet fogni. Ez az egyetlen létező forrás az ott élők számára, hogy Jézus Krisztusról halljanak.

■ **Mit kívánna a TWR számára?**

Áldott ez a munka, s külön szerencse, hogy nem mint vallási szerveződést regisztrálták, hanem mint egy keresztyén kulturális központot. A TWR „víziója” az kell hogy legyen, hogy megtalálja a megfelelő embereket a szolgálat folytatására. **A Trans World Radio magazinjából fordította: Kőhát Dorottya**

RÁDIÓMISSZIÓ

Van-e üzenet?!

A rádiófrekvenciák pályázat útján történt újraelosztása felkavarta a médiavilág amúgy sem csöndes vizeit. Megszóltak az új helyzet nyertesei, akik ezután már napi 24 órában szólhatnak a hallgatókhoz, és keserűen nyilatkoztak a vesztesek, akiknek műsora el kellett, hogy nemuljon, mert eddigi frekvenciájukat valaki más nyerte el a pályázaton. Bizonyos szempontból mi is, az *Evangélikus Rádiómisszió* is a vesztesek közé tartozik, hiszen néhány hűséges partnerünk is áldozatul esett a frekvenciák újraelosztásának, mint például a kecskeméti *Róna Rádió*, vagy a váci *Duna-kanyar Rádió*...

A rádiótechnika szakemberei próbálják oldani a feszültséget, előrevetítve a jövőt, a digitális rádiózást, ahol már nem lesz ilyen kevés a szétosztható hullámhosszak száma, szinte korlátlanul elférnek majd egymás mellett az éterben a különböző rádióprogramok...

A legbölcsebb kérdést a vitában az egyik helyi rádió munkatársa vetette föl. Véleménye szerint valójában nem tech-

nikai, gazdasági, politikai problémákat kell csupán megoldani, hanem egyetlen egy súlyos kérdéssel kell szembesülnünk: *van-e üzenet?! Van-e üzenet, amit érdemes tovább adni, kisugározni, melynek közvetítésére érdemes szponzorokat találni és befogadására hallgatókat toborozni?*

Úgy vélem, ezt a kérdést egész egyházi életünk, keresztyén szolgálatunk összefüggésében is érdemes újra meg újra élesen feltenni és őszintén megválaszolni. Van-e üzenetünk?! Egyházi berkekben viszonylag sok a szabad „frekvencia”: minden szószékről hangzik az „adás”, templomok, imaházak, gyülekezeti központok is „sugároznak”, igaz, sokszor csak töredéknyi időt kihasználva a napi 24 óras „frekvenciaengedélyből”... Egyre inkább megjelenhetünk a nyomtatott és az elektronikus médiában is. Ma már nem kell állami engedély gyülekezeti körlevelek, újságok kiadásához. Megszólalhatunk rádióban, televízióban, de akár az interneten keresztül is. De vajon van-e friss üzenetünk, jó hírünk, örömhírünk? Vagy csak régi műsoro-

kat ismételtünk, kopott lemezeket, tekercseket forgatunk le újra meg újra? Jézus szava ebben az összefüggésben is felrázó figyelmeztetés: „*Ha pedig a só megízeltlenül...semmire se való már...*” Pál, akiben kommunikációs szakembert is tisztelhetünk, így biztat: „*Beszédeitek legyen mindenkor kedves, sóval fűszerezett, hogy így mindenkinek helyesen tudjatok felelni.*” Minderre talán csak egyetlen helyes válasz adódik első lépésként: az Istennel való kommunikáció helyreállítása, az imádság. Ennek startköve, a keresztyén kommunikációs és médiaszolgálat egyik alapköve lehet a következő rövid svéd imádság. Ezzel intonáltuk első műsorunkat, bekapcsolódva az evangélikus félórás szerkesztésébe a *Kossuth Rádió* hullámhosszán:

„*Zabolázd meg nyelvünket Uram, hogy ne mondjunk olyan szót, ami nem igaz, hogy ne mondjunk olyat szót, ami félig igaz, hogy ne mondjunk olyan szót, ami igaz ugyan, de kegyetlen – Jézus szavát add a szánkba. Ámen*”

Gáncs Péter

VEKKER

BKV-sztorik

Drog a zsebben, drog a fülben...

A BKV járművein tömegközlekedni mindig „élmény”, nem ritkán megrázó élmény. Két viszonylag friss élményemet szeretném megosztani Veletek, remélem, Titeket is kicsit megráz majd...

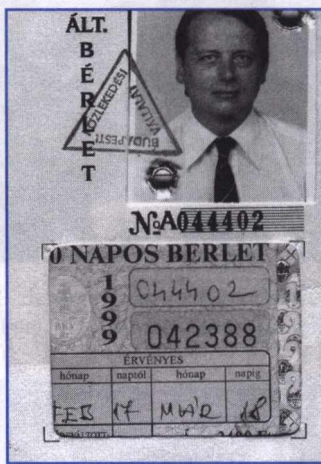
Hatos villamos, Nagykörút, közepesen zsúfolt kocszi, még ülőhely is jut. Éppen belemerülnek az újságolvasásba, amikor tömény ragasztószag csapja meg a orromat. Keresve a környezetszennyezés forrását, nem kis megrázkódtatásomra a mögöttem lévő ülésen alig 10 év körüli srácot fedezek fel, aki a zsebe fölé hajolva szívja be a kábító illatot. Többet látjuk, mi történik, de mindenki közönyösen bámul ki az ablakon, vagy éppen újságjába temetkezik. Első reagálásként kissé bárgyú kérdéssel fordulok a kisfiúhoz: „Tudod mit csinálsz?! Azonnal hagyd abba...”

Azóta is előttem van a srác semmibe révedő, üres tekintete. Válasz helyett feláll, két hasonló állapotban lévő társához fordulva csak ennyit motyog: „Gyertek, leszállunk...” Ők

leszállnak, „elszállnak”, én meg bambán nézek utánuk. Valamit megint jóvátehetően elszalasztottam, elrontottam?

*

Dübörög, csattog a metrószereplvény az alagútban, de még hangosabb „zaj” üti meg a fületem: legalább 2-3 méterre tőlem egy fiatalember monoton zenét bömböltet. Védő-taszító pajzsként veszi körül a zeneburok... Láthatóan semmi köze a külvilághoz: „Utálok a huszadik századot” életézés... Együtt szállunk ki, bár látszólag semmi közünk egymáshoz... Ugyanazzal az egy zenei „gondolattal”, ritmusképlettel telik meg a mozgólépcső „szipantócsöve”.

Közben a hangosbemondó közérdekű információkat közöl: „Kérjük a bérleteket előkészíteni...” Természetesen zenekábulatba zuhant barátomat mindez nem érinti. Ő sérthetetlen, elérhetetlen, megszólíthatatlan. Talán ő is vallja korunk egyik félelmetesen cinikus bölcsességét: „A zenét olyan hangosan kell hallgatni, hogy ne halljuk, hogyan omlik össze a világ!” De ki lesz, mi lesz a romok alatt?!

*

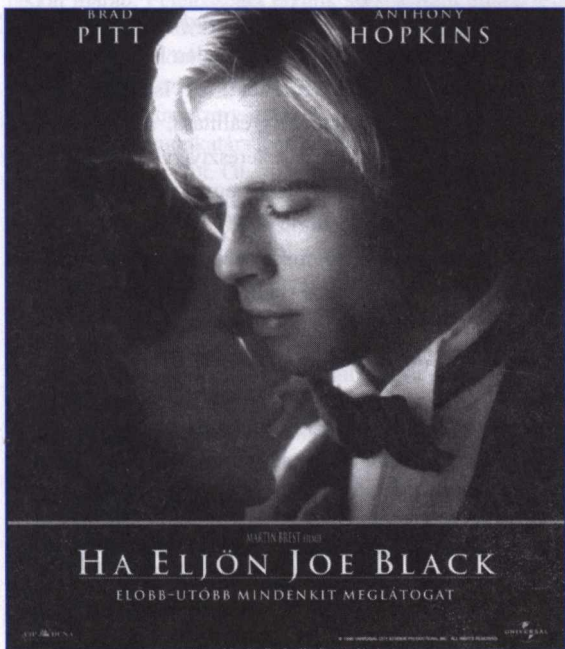
S végül egy kínzó kérdés, melyre választ remélek: hogyan szólalhatna meg úgy a mi „Vekkerünk”, hogy hangja ébreszthetné az alvókat és elaltatókat, az elkábítottakat és az elkábítókat?!

G. P.

FILMFIGYELŐ – „Ha eljön Joe Black”

„Ne a Halál öltse magára minket...”

Váratlan fordulattal kiugraszt a megszokott kerékvágásból, mint amikor kiugrik egy ízületünk, elhagyja a megszokott és követendő pályát, hirtelen egyedí, szokatlan állásba kerül. Így jellemezhető a „Ha eljön Joe Black” című film elején a velőtrázó történet. Egy drámai fordulaton fennakad az események menete és fájdalmasan kifekszik. Ez a tragédia árnyékolja be a filmet egészen a kötelező amerikai feloldásig. Kiszolgáltatottságunk hirtelen egyértelműsége felráz és elképeszt. Képtelennek érezzük ezt a helyzetet, Hollywoodban azonban nincsenek képtelen helyzetek, Hollywoodban mindenki és minden képes, minden megjelenik.

A Halál félelmeink, legmélyebb rettegésünk tárgya: cérnaszálon lógat minket létünk borzongató mélységei fölé. A filmvilág mesterszabói azonban úgy öltöztetik ezt a borzalmat, mint akivel kezdet foghatunk, mint akivel talán már alkudozhatunk is. Alapvetően szimpatikus alak, különösen, ha a halál hagyományos szimbólumrendszerét vesszük alapul. Van rajta hús, méghozzá nem is akármilyen felépítésben, a legjobb szabók készítette öltönyökben és szmokingokban közlekedik, és van benne egy nagy adag bűbajos esetlenség. Csak ott belül, ott van valami nagyon sötét, amit hiába jár át az emberi érzések sok ezer színes, finom szövésű fonala, mégis mélységesen mélyen fekete marad.

A mellékszereplő, egy öregasszony kiált csak és kételkedik. Világosan érzi: ez a hatalom elbújik az emberi arc mögött. Mindannyiunk arca mögött. És ha közelebb hajolunk, a saját szemünkben, a lelkünkben is megmozdul ez a sötét és ismeretlen valami. Amit a lány a film végén kiszáradt torokkal suttozva figyel Joe Black fekete pupilláiban, azt az isteni törvény tükrébe nézve mindannyian megfigyelhetjük a saját szemünkben is. De mozdul-e ott még más is? Aki mélyen a Halál szemébe nézett, Aki ismeri a Halál valódi arcát? Ismerjük-e Jézus Krisztust, az Élet és Halál Urát? Tükörbe nézve, életünk képtelenül sötét képkockáira meredve mindannyian érezhetjük: most már kiáltanunk kell világosságért, fényért, mennyei ruháért: Ne a Halál öltse magára minket új ruháiként! A filmben egyébként van feltámadás, igaz, csak félig, mert a Szentlélek az, Aki elpeccsétel minket a teljes váltság, a megváltás napjára... (Efezus 4, 30)

Lénárt Viktor

Országos Ifjúsági Konferenciák

A nyár. Sokak számára megannyi lehetőség, egy szép álom, amelyből, mint egy kokok, reggeli vekker, ébreszt föl az iskolai becsengetés.
A nyár. Sokak számára vánszorgó, unalmas napok, egy kis eseliengéssel...

A nyár... Még messze van, de bárhogyan is várod, tervezgetni lehet és öndemes!

Egy lehetőségre szeretném most felhívni a figyelmedet! Minden évben már megkonfirmált fiatalok részére, szervezünk országos ifjúsági konferenciákat. Itt van rád idő, alkalom az elmélyedésre, beszélgetésekre, elcsendesedésekre, gondolkozásra, játékokra, versenyre, kirándulásra, imádságra, egymásra figyelésre, Istenre figyelésre. Hosszan lehetne mesélni, milyen színes egy ilyen konferencia. Meséljenek helyettem ezek a képek. Ha jelentkezni szeretnél, vagy több információt szeretnél, bátran keresd fel lakóhelyeden az Evangélikus Lelkészi Hivatalt. Kérdéseiddel keresheted a Magyarországi Evangélikus Egyház Ifjúsági Osztályát; Budapest, 1085 Üllői út 24. Tel.: 1-429-20-37
A konferenciák helye, ideje, vezetője:

Helyszín Konferencia kódja

Révfülöp R1
Pilisésaba P1
Révfülöp R2
Révfülöp R3
Révfülöp R4

Révfülöp R5
Nagybörzsöny N1

Időpont

1999. 07. 11-17.
1999. 07. 11-17.
1999. 07. 18-24.
1999. 08. 01-07.
1999. 08. 15-21.

1999. 08. 22-28.
1999. 08. 01-07.

Körösztály

Frissen konfirmáltak
Középiskolások
Középiskolások
Középiskolások
Felnőtt ifjúság

Felnőtt ifjúság
„Öregedő” fiatalok

Vezetők

Sikter János
Bárdossy Tamás
Koczor György
Baranyay Csaba
Pángyánszky Agnes
Krámer György
Nagy Zoltán
Szeverényi János

Ezek a képek régi ifjúsági konferenciákon készültek.
Lehet, hogy az 1999-es képeken Te is rajta leszel?

Egy rövid történet végét keressük. A feladat csupán annyi, hogy meg kell találni a számok alá rejtett betűket.

Azonos számok azonos betűket takarnak. Könnyítésképpen elmondom, hogy a magánhangzók a páros számok alá, a mássalhangzók a páratlan számok alá bújtak. Néhány betűt rögtön meg is találsz, ha jól választasz a totó-kérdésekre!

A többi már csak kitartás kérdése! Beküldési határidő: 1999. április 15. Beküldési cím: MEE Ifjúsági Bizottsága, Budapest,

KITALÁLOD?

Üllői út 24. 1085. A megfejtéseket levélben várjuk. A levelezőlapra, vagy borítékra kérjük ráírni a megfejtő életkorát is és azt, hogy: **Kitalálok?**

A nyeremény: *A helyes megfejtők között egy országos ifjúsági konferencián való ingyenes részvételt sorsolunk ki!*

Egy fiatalember azt álmodta, hogy bevásárolni indul. Belépett egy üzletbe, a

pult mögött egy angyal állt. A meglepetéstől izgatottan érdeklődött:

– Mit lehet kapni ebben az üzletben?
Az angyal barátságosan válaszolt:

– Nálunk mindent megtalál, amit csak kíván...

– Akkor szeretnék békét venni a világnak, és egy nagy adag megértést az embereknek, meg tápláló élelmiszert az éhezőknek, sok időt és szeretetet a gyermekek számára, és adjon még...

– (Az angyal válasza a rejtvényben!)

5	24	9	3	2	3	3	24	1	7	4	17	11	6	20	15	20	19	4	7	5	4	13
21	20	19	20	7	6	15	11	8	19	13	4	8	13	15	4	15	15	7	6			
6	15	15	21	4	15	18	7	20	17	12	15	2	13	10	19	10	1	23	!			

Segítség!

Az oldalt összeállította:
Szigethy Szenteczki Katalin

A 20-as betű:

Ki a „korsótörő” próféta?

D: Ezékiel
A: Jeremiás
É: Dániel

A 15-ös betű:

Pál apostolnak hány missziói útja volt?

R: 2
T: 3
E: 9

Az 5-ös betű:

Mennyi az a „szombatnapi járóföld”?

G: 1,32 km
O: 50 m
B: kb. 1 km

A 13-as betű:

Hogy hívták Jákob legkisebb fiát?

G: Rúben
C: József
R: Benjámín

A 4-es betű:

Melyik evangéliumban olvashatjuk az irdalmas samaritánus történetét?

E: Lukács
V: Máté
Ó: János

Heikki Hilvo:

Szeretet otthona

Egyedül nevelte gyermekeit. Volt más neve is, de arra már senki sem emlékezett. Mindenki úgy hívta: Szeretet, mert mindig jót cselekedett. Ha ajtaján egy éhező kopogtatott, friss cipóillat köszöntötte őt. Ha egy rongyos koldus kopogtatott ajtaján, először a tiszta szappan illatával találkozott. És látogató mindig akadt Szeretet otthonában.

Ennek az asszonynak három gyermeke volt: az ikerpár, Hit és Remény, valamint egyetlen leánya, Öröm. Öröm feladata az volt, hogy mindenki boldogsága legyen. A kötényén mindig akadt áfonya- vagy málnafolt, a szája csücske csokoládés, szemeiből pedig a nap ragyogott.

Hit nagy volt és erős. Kondizni járt és atletizált. Sziklával dolgozott, ugyanis többek közt malomköveket készített. Különös figyelemmel gyakorolta a sziklák megmozgatását. Nagy vágya volt, hogy megtanuljon a vízen járni.

Remény almafákat és fűzfákat ültetgetett. Szívós természete volt, habár ikertestvérénél véznább volt. Az igazat megvallva gyengének és sápadtnak nézett ki, habár hobbija volt a maratoni futás, ami laza inak és kitartást követel.

Szeretet volt a legnagyobb a családban. Olyan nagy volt, hogy át tudta volna ölelni az egész világot. Egy napon a kis Öröm észrevett egy szép sárga virágot a sebes sodrású folyó túlsó partján. Örömmel nagyon megtetszett ez a virág és szerette volna megkapni. Egyedül még gondolni sem mert volna arra, hogy átmenjen. Most Hitre és Reményre lenne szükség. Ők még soha nem hagyták cserben kishúgukat, ezért most is bizalommal fordulhatott hozzájuk.

Eljött az a nap, amikor a fivérek elindultak, hogy megszerezzék szeretett kishúguknak a szép sárga virágot a folyó túlsó partjáról.

Remény fűzfatutajával, Hit pedig biztos léptekkel haladt a folyón keresztül. Öröm a parton mosolygott. Szeretet elkezdett sütni egy tortát a gyerekeknek, mivel arra mindenféleképpen szükség lesz: vagy a jól sikerült út ünneplésére, vagy, ha nem járnak sikerrel, vigasztalni.

Az út a folyón keresztül a vártnál nehezebb volt. Hitet próbára tette az is, hogy már félúton süppedni kezdett a vízbe. Remény látta ezt, ezért gyorsan Hit mellé evezett, majd a tutajára segítette. Lassan folytatták az utat, a túlsó part már-már elérhetetlennek tűnt. Remény szemében kezdett alábbhagyni a csillogás, az ereje szintűg. Ekkor Hit, aki eddig Remény árnyékában pihent, elkezdett evezni. Együtt és felváltva evezve végre átértek a túlsó partra. Remény nélkül Hit megfulladt volna, Hit nélkül Reményt elsodorta volna a folyó. Mikor átérkeztek a túlsó oldalra, elkezdtek

keresni a sárga virágot, amit Öröm látott. Nagy volt a meglepetés, mivel mindenhol csak száraz, sárga homok volt. Halott és száraz sivatag, ameddig csak a szem ellátott. Hit kezdte elveszíteni reményét, Remény pedig a hitét, olyan szomorú volt a látvány. Meg is éheztek, csalódottan indultak haza, Szeretethez. Egy vödörnyi arany-sárga homokot azért vittek, hogy Öröm boldog legyen.

Othon Öröm megörült a sárga homoknak. Kis babaházának ablakába, a virágládába rakta dísznek. Egy hirtelen ötlettől vezérelve a gyermek kislány meglocsolta friss vízzel. Majd csoda történt. Egy hónap múlva a homokból kikelt a világ legbájosabb virága. A mag csak arra a pillanatra várt, hogy esélye legyen a kihajtásra. A kis Öröm szeme messziről látta a száraz föld esélyeit az életre. Hit és Remény valóra váltották a gondolatát.

A csodavirág hamar megtöltötte illatával Szeretet egész otthonát.

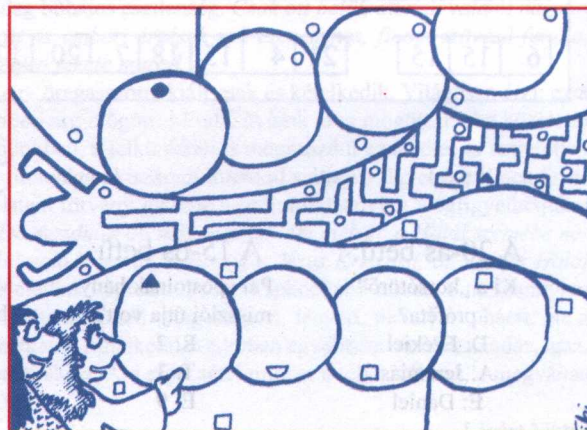
A FELM 99/1-es magazinjából fordította:
Sós Márton

Min csodálkoznak ezek az asszonyok?

Ha a jelek szerint kiszínezted, talán még a napját, sőt az óráját is meg tudod mondani ennek az eseménynek.

Ha elküldöd nekünk a megfejtést, nem fogunk elfeledkezni a jutalomról!

- KÉK △ BARNA
- FEKETE □ ZÖLD
- SÁRGA

Summary

Editorial is about the victory of life at Easter.

A report introduces a model experiment at Kisvárdra (East Hungary), where an engaged presbyterfamily has started a 10 year-long mission project in order to revive a congregation reduced in diaspora.

Our column of mission history reads about the rate of progress in the first centuries, about the mission activities of the nameless people.

A Hungarian missionary family, Balint gives an account of the medical mission service in Papua New Guinea.

An interesting statement of the new Papua bishop reads about the present role of the overseas coworkers.

Rich illustrated double pages are about the importance of prayer, as a starting point of the mission.

The MM introduces the many sided work of the „Zacchaeus” Media Center and the just started ministry of an ecumenical chapel in the new airport of the capital.

In an interview a young economist emphasizes the moral responsibility of the Christians and the churches living in a minority situation on the field of economic life.

The MM introduces the radio mission activities of the TWR in Russia.

There are special columns for youth and for children also this time.

LEVELESLÁDA:1656 Budapest,

Olvasóink írják:

„Ha elolvastam a Magazint, hazaküldöm testvéreimnek, adják tovább egymás közt. Imádkozom minden nap a misszió munkásaiért, adja az Úr, hogy sokan megtérjenek a pogányok közül... Imádkozom minden bizonyágtevőért és azért, hogy a tiszta Ige hirdettesék rádióban, iratmisszióban...” (Szlovákia)

„Rejtvényfejtőként nyertem egy missziós újságot, nemrég pedig egy kazettát, mely édesanyám névnap ajándéka lesz. Ő ághoz van kötve, csak a rádiója és a magnója marad a világból. Jó, hogy épp olyasmit kaptam Önöktől, amivel őt megajándékozhatom.” (Pécel)

„Amikor felhívtam Önöket, még nem tudtam, hogy én leszek a szerencsés, az 500. telefonáló. Még sosem voltam igazán szerencsés, igaz, nem játszom semmiféle szerencsejátékot. Most sikerült! Köszönetet mondok azért, hogy meglátogathattam Önöket, a fogadtatásért, a szeretetért...” (Tatabánya)

„Istennek hála, sikerült minden adásukat meghallgatni, felvenni az áhívatokat, énekeket, így másoron kívül is, csendes órámban

lelki vigaszt tudok meríteni belőlük... Örültem, hogy szabolcsi riport is elhangzott...”

(Nagyhalász)

„Mit jelent nekem a telefonvonal? Sokat! A rejtvény megfejtésével le tudom mérni bibliáismeretemet. Utána a beszélgetés olyan, mint egy gyónás, lelki megkönnyebbülés. Bár használok a közvetlen vonalat is (Mt 7,7), de az Úrtól nem jön mindig közvetlen, főleg nem hallható válasz...” (Tatabánya)

„Ha lehetne több információ a Pólus Centerben folyó munkáról például az Evangélikus Életben, a rádió egyházi félóráiban, hogy a köztudatba bekerüljön... A női misszió felelőseit személyesen nem ismerem, de hogy imádkozni fogok érte, az biztos!... Sok nő szívesen bekapcsolódna a konkrét gyülekezeti feladatokba, ki-ki képességei szerint... Igen, ha észrevennék, meglátnák az egyház „értékes” tagjait, s nem húznák egyedül, agyonfáradva az ígát.” (Érsekvadkert)

„Jó volt látni a Magazinban az egész csapatot... Az a tény, hogy már kéthavonta jelenik meg a Missziói Magazin, azt mutatja, hogy Isten megáldja a munkákat. Tudom, hogy nagy áldozat, hogy nekünk is mindig juttattok belőle...” (Erdély)

„Nagy örömmel fogadtuk, hogy a Missziói Magazinban új rovat indult, a „Vekker”, mert ez tényleg nekünk, fiataloknak szól. A „Malacka-szindróma” című cikk mondanivalója fontos témát érint, mai és igaz, érdemes rajta elgondolkozni...” (Budapest)

Kedves Barátom!

Mi jut eszedbe ezekről a helyekről: Piliscsaba, Alberti?

Igen, a missziói gyermekkonferenciák!

Nos, az idén még egy helységnévet kell megjegyezned: Vanyarc. Ez a gyönyörű nőgrádi falu, s az ott élő evangélikus gyülekezet ad otthont ez évi gyermekkonferenciánknak, amelyre téged is várunk.

Ha eddig is résztvettél – azért, ha most jössz először – annál inkább.

Hogy mikor? **Június 25-én péntek délutántól 29-én kedd délig.**

(Részvételi díj: 3000.- Ft)

KÉZZEL-LÁBBAL! – ez lesz a tábor mottója.

Ha kézzel-lábbal igyekszel, és május 31-ig jelentkezel, akkor megtudod, hogyan szeretné használni Isten – a kézen-lábon kívül – a fejünket, hajunkat, fülünket, szemünket, szánkat, vállunkat.

JÉZUS IDÉN IS HÍV TEGED! Hogyan válaszolsz?

A Protestáns Missziói Tanulmányi Intézet új könyvtárának ünnepélyes megnyitója április 10-én, szombaton 10 órakor lesz a Kálvin téri református templomban

A PMTI ezen a napon fél 2-től, a Kálvin tereben és a Missziói Intézetben Missziói Konferenciát szervez fiataloknak „Gondolkodj globálisan és cselekedjél a saját környezetben!” címmel. Jelentkezés és további információ a 216 20 54-es budapesti telefonszámon.

„Nyitott ajtókat adtam eléd...”

II. Országos Evangélikus Találkozó, Csömör
1999. július 2-4.

